EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN! Sayı: 71, 15 Nisan 1993

"Ateşkes"te yeni süreç

25 günlük tek taraflı ateşkes süresi doldu ve PKK bu kez süresiz ateşkes ilan etti. PKK'nın 25 günlük dönem içindeki gelişmeleri nasıl değerlendirdiğini ve dolayısıyla yeni ateşkes ilanını hangi gerekçelere dayandırdığını henüz tam olarak bilmiyoruz. Fakat 17 Mart toplantısında sürenin yeniden uzatılması peşinen bazı "iyiniyet işaretleri" alma koşuluna bağlanmıştı. Yeni karar bu işaretlerin alındığına bir gösterge sayılmalıdır.

Türk devleti ilk ateşkes kararına hazırlıksız yakalanmış, ilk günler ciddi biçimde bocalamıştı. Fakat ilk şaşkınlığın ardından, gelişmelerin anlamını değerlendirmekte gecikmedi ve resmi plandaki boş sözlere rağmen fiilen yeni durumu hesaba katan davranışlara girdi. Kuşkusuz bu onun için kolay bir iş değildi. 70 yıllık inkarcı ve imhacı politikasının yükünü taşıyordu. Kendini tümüyle ulusal özgürlük mücadelesini ezmeye ve bazı hak kırıntılarını bu koşulla tanımaya göre planlamıştı. Ve en önemlisi, yıllardır muazzam kaynaklarını ve tüm askeri gücünü seferber ederek savaştığı PKK'yı "terör çetesi" sayıyor ve güya muhatap almıyordu. Bunlar yeni durumu karşılayan adımlar atmakta önemli politik ve psikolojik güçlüklerdi onun için.

Fakat Kürt sorununun ulusal ve uluslararası planda oluşturduğu ağırlık burjuvaziyi yıllardır eziyordu. Tüm çabalarına karşın Kürt özgürlük mücadelesine karşı aczi de gözler önündeydi. Bu koşullar altında Kürt hareketinin uzlaşma eğilimini karşılıksız bırakmamak, Türk burjuvazisinin iradesini aşan bir gelişme olarak kendini dayattı. Talabani'nin olaylar içinde tuttuğu yer ile PKK-PSK Protokolünün anlamını doğru değerlendiren ve bu iki olgu üzerinden Batılı emperyalistlerin gelişmeler üzerindeki etkisini hesaba katan (ve güvence sayan) Türk devleti, PKK'nın beklediği "iyiniyet işaretlerini" peşpeşe vermeye başladı.

İlk günlerin tahrik edici kabadayılıkları çabucak hız kesti, yerini dikkatli ve vaatkar açıklamalar aldı. Çankaya'daki Zirve'den bahar operasyonuna "gerek olmadığı" sonucu çıktı. Bu ateşkesin resmen muhatap alınmasıydı. Kuşkusuz kana ve katliama doymayan özel savaş makinası bir anda çarklarını durduramazdı. Operasyonlar ve katliamlar yer yer sürdü. Fakat genel planda devlet ateşkese karşılık verdiğini göstermeye çalıştı. Politik planda "Kürt realitesi" ve bununla bağlantılı bazı "kültürel haklar"ın sözü yeniden edildi. Bunu "ekonomik yatırım paketleri"ne ilişkin hazırlıkların açıklanması izledi. Başta başbakan hükümet yetkililerinin generaller eşliğinde Kürdistan'a yeni "şefkat" gezileri tüm bunları tamamladı. "Durum böyle giderse" olağanüstü halin kaldırılabileceği de bu vesile ile açıklandı. Bu arada parlamentodaki HEP grubunu "kurtarmak" için Anayasa'nın 84. maddesi üzerinde tüm partilerin tam ittifakı ile değişiklik kararı alındı. Bakan olanlar dışında SHP grubunu oluşturan hemen tüm parlamenterlerin imzaladığı Kürt sorununa "barışçıl ve adil çözüm" talep eden deklerasyon yayınlandı. Düne kadar "silahlı eşkiya" sayılan "dağdaki silahlı insanlar"ı düze indirmek için çözümler tartışıldı, vb.

Tüm bunlar beklenen "iyiniyet işaretlerini"nin bir bölümü olmalı. Fakat bunları tamamlayan ve kuşkusuz asıl önemli olan, Talabani üzerinden yürütülen dolaylı ve gizli pazarlıklardır. Ateşkes süresinin uzatılmasında asıl belirleyici olanın bu olduğuna kuşku yoktur. Öcalan son basın toplantısında bu pazarlıkların mahiyetini açıklamamış, fakat verilen sözlere "itimat etmek" istediğini vurgulayarak, kendisini doğrulamıştır.

Kürt hareketinin yeni bir döneme girdiği, 25 günlük süre içindeki gelişmelerle bir kez daha kesinlik kazanmıştır. Bu PKK'nın iddia ettiği gibi Kürt devriminin yeni bir aşaması değil, devrimci gelişme çizgisinden bir yüz çevirmedir. Kürt burjuvazisiyle ve onlar üzerinden Batılı emperyalistlerle ilişkilerde ifadesini bulan

yeni sürecin çıplak anlamı budur. Kürt özgürlük mücadelesi bugüne dek Kürt burjuvazisinin uzlaşma çizgisini reddederek ve emperyalizmi karşısına alarak gelişti. Bu Kürt alt sınıflarının konumuna ve çıkarlarına uygundüşen bir mücadele platformuydu. Hareket devrimci kimliğini, süreç devrimci anlamını burada bulmaktaydı. Emperyalizmin PKK önderliğini boğmak politikası da buradan kaynaklanmaktaydı.

Oysa PKK bugün, "Kürt ulusunun her düzeyde birliğini sağlamak" adı altında YNK, KDP ve PSK ile ilişkilerde yeni bir dönem başlatmıştır. Bu partiler şahsında kurulmaya çalışılan cephenin sınıfsal ve politik anlamı, Kürt mülk sahibi sınıflarla güç ve kader birliğidir. Bu Kürt sorununa sistem ve düzeniçi bir çözüm demektir. Bu ise onun Kürt burjuvazisinin sınıf konumuna ve çıkarlarına uygun bir çözümü demektir. Olayın objektif anlamı budur.

PKK'nın bugünkü gücü ve gelişmeler içindeki tartışmasız yeri, kendi başına bir güvence oluşturmaz. Güvence, devrimci perspektif ve politikadadır. Kürt mülk sahibi sınıflar ve emperyalizm ile bunlar üzerinden kurulan ilişkiler, bu perspektif ve politikalarda stratejik bir yön değişiminin ifadesidir. Türk burjuvazisiyle uzlaşma, bu çerçevede yalnızca bir sonuçtur. Dolayısıyla bu uzlaşmanın bugün gerçekleşip gerçekleşmemesi, son gelişmelerin anlamını hiç bir biçimde değiştirmez.

Son gelişmelerle birlikte yoğunluk kazanan siyasal çözüm mü askeri çözüm mü tartışması, çarpıtılmış bir ikilemin ifadesidir. Gerçek ikilem, devrimci çözüm mü reformcu (anayasal) çözüm müşeklindedir. Bunların ikisi de "siyasal çözüm"lerdir. Fakat ilki Kürt emekçi sınıflarının çıkarlarının bir ifadesi olarak sistem dışı bir çözümü, ikincisi Kürt burjuvazisinin çıkarlarına denk düşen sistem içi bir çözümü karakterize eder. Birinci çözüm ezilen ulus emekçilerinin ezen ulus işçi sınıfı ve emekçileriyle kader birliğini, ikinci çözüm ezilen ulus emekçi sınıflarının kendi burjuvazisinin kuyruğuna takılmasını getirir. Emperyalizm ve sömürgeci burjuvaziyle uzlaşma bu sonuncusunu kendiliğinden izler.

PKK'nın PSK, YNK, KDP ve öteki Kürt reformist ve işbirlikçi partileriyle ilişkilerini hızla geliştirmesine paralel olarak, Türkiye devrimci hareketiyle ilişkilerini hızlı bir biçimde bozması, aşağılamaya, gitgide hasmane tutumlara vardırması, bu gelişmelerin toplamı içinde son derece anlaşılır bir durumdur. Bu, PKK'daki yön değişiminin bir başka mantıksal boyutudur. Kuşkusuz bu son günlerde hız kazansa da çok yeni bir gelişme değil. Fakat "siyasal çözüm"e eğilim de tümüyle yeni bir gelişme değil.

Türkiye devrimci hareketi son derece ciddi zaaflarla yüzyüzedir. Güçsüz, yeteneksiz, dahası çapsızdır. Bugün kişilik erozyonunu derinleştiren yeni bir tasfiye süreci içindedir. Tüm bunlar gerçektir ve komünistler sürekli olarak bunu eleştirmişlerdir, eleştirmektedirler. Ne var ki herşeye rağmen, Türkiye devrimci hareketi Türkiye emekçi hareketinin bir parçasıdır ve onun bugünkü politik görünümüdür. Dolayısıyla Türkiye devrimci hareketine karşı hasmane tutum, onun şahsında Türkiye emekçilerine karşı bir tutumu yansıtır. Bunun Talabanilere, Barzanilere, Burkaylara el uzatıldığı, onlar üzerinden emperyalizmle ve Türk burjuvazisiyle ilişkilere girildiği bir döneme denk düşmesi acıdır, fakat şaşırtıcı değildir. Şu da unutulmamalıdır ki, Türkiye devrimci hareketi tüm sorunlarına rağmen yıllardır özgürlük mücadelesini içtenlikle desteklemektedir. Acaba aynı dönemde bugün el uzatılan reformistler ve işbirlikçiler ne yapmaktaydılar?

Yeni süreç henüz ilk evresindedir. Kolay ilerleyeceği sanılmamalıdır. Türk devleti, şu ara aksi yönde yaptığı tüm telkinlere rağmen, kinci ve intikamcıdır; ikiyüzlü, iğrenç ve kalleş bir devlettir. Kürt halkına en sıradan demokratik hakları bile bugüne kadarki mücadelenin bir karşılığı olarak vermeye kolay kolay yanaşmayacaktır. Şu ara zaman kazanmaya, PKK'yı oyalamaya, bu arada Kürt kitleleri içinde tereddüt ve rehavet yaratmaya çalışmakta, boş umutlar ve hayaller yaymaktadır.

En önemisi, PKK'nın silahlı güçlerini tasfiye etmenin bir yolunu aramaktadır. PKK'nın ise, muazzam fedakarlıklar pahasına yaratılmış bulunulan, Kürt özgürlük mücadelesinin ve bugünkü pazarlık gücünün en büyük dayanağı ve güvencesini oluşturan bu güçleri tasfiye ettirmeyeceği tartışmasızdır. Bu uzlaşma sürecini tıkayacak en önemli handikaptır.

Türk devletiyle uzlaşma kolay yaşanmayacaktır, bu kesin. Acı olan, Kürt burjuvazisiyle bu kadar kolay uzlaşılması, muazzam devrimci birikimin reformistler ve işbirlikçiler için hazır bir politika zemini haline getirilmiş olmasıdır.

EKİM

EKİM I. Genel Konferansı

Değerlendirme ve Kararlar

Kürt sorunu ve devrimci çözüm

Ulusal sorunun da bir yansıması olarak Kürdistan'da feodal kalıntıların hala süregelen belli bir ağırlığına rağmen, Türkiye genel planda kapitalist ilişkilerin egemen olduğu bir ülkedir. Modern sınıflar olarak burjuvazi ve işçi sınıfı toplumun genelinde karşı karşıya bulunmakta, toplumsal çatışmanın etrafında şekillendiği eksenin karşıt kutuplarını oluşturmaktadırlar. Feodal kalıntılar, siyasal özgürlük, bu kapsam içinde düşünülmesi gereken ulusal sorun, burjuva-demokratik gelişmenin henüz çözülemeyen sorunlarıdır. Nedir ki, mevcut iktidarın sınıf niteliği ve toplumsal çatışmanın ana ekseni, bu sorunların çözüm şeklini de kendiliğinden belirginleştirmektedir. Tüm bu sorunların çözümünün önündeki engel, burjuva sınıf iktidarı ve onun gerisindeki uluslararası sermaye cephesidir. Çözüm yolu burjuvaziyi devirmek ve uluslararası sermaye cephesini yarmaktan geçmektedir. Bu ise, objektif olarak, Türkiye işçi sınıfının ve onun önderliği altında kentteki ve kırdaki emekçi müttefiklerinin başarabileceği bir tarihsel görevdir. Bu özellikleriyle proleter sosyalist nitelikte olan Türkiye devrimi, burjuva gelişmenin çözemediği demokratik sorunları da, kendi kapsamı içinde ve „geçerken" çözecektir.

Kürt sorunu, ulusal sorunun kendine özgü niteliği gereği, kendi sınırları içinde burjuva-demokratik bir nitelik taşır. Fakat bu hiç de, çözümünün demokrasi sınırları içinde düşünülmesi gerektiği anlamına gelmez. Yalnızca Türkiye devriminin bugünkü kendine özgü karakterinden dolayı değil. Kürt sorununun, kendi nesnel (demokratik) karakterine rağmen, kendinden ileri bir devrim sürecinin bir bileşeni olarak belirlemesi olgusundan dolayı da değil. Fakat daha da önemli bir neden var: *„Burjuva toplum ulusal sorunun çözümünde tamamen iflas etmiştir." „Leninizm tanılamıştır ki, ve emperyalist savaşla Rus devrimi doğrulamıştır ki, ulusal sorun, ancak proletarya devrimi ile birlikte ve bu devrimin tabanına dayanılarak çözülebilir."* Burjuva toplumun ulusal sorunun çözümündeki iflası, bu açık gerçek, yalnızca, Birinci Emperyalist Savaş sonrasının ve Ekim Devriminin ortaya çıkardığı tarihsel sonuçların, o günün marksistlerince bir teorik genellemesi değildir. Sonraki bütün bir tarih de bunu ayrıca ve açıklıkla göstermektedir. Günümüzün olayları ise buna sayısız yeni ve canlı kanıt oluşturmaktadır.

Bu nedenle, ulusal dava gütmeyen, fakat ulusal sorunun toplum yaşamı ve tarihsel gelişme içindeki anlam ve öneminin bilincinde olan komünistler, bu sorunu proletaryanın iktidar mücadelesi kapsamı içinde, burjuvazinin devrilmesi ve proleter devrimin zaferi perspektifi içinde ele alırlar. Sorunun tam ve gerçek çözümü ancak bu çerçevede olanaklıdır. Genel teorik ve tarihsel gerçekler kadar, Kürt sorunun bölgesel özellikleri ve bölge gerçekleri de bu çerçeveyi zorluyor. Bugün hala Musul-Kerkük üzerinde tarihsel hak iddia edebilen, Güney Kürdistan üzerindeki emellerini gizlemeyen sömürgeci Türk burjuvazisi, bir sınıf olarak devrilip tasfiye edilmeden, Kürt sorununun az çok tatmin edici bir çözümünü düşünmek, gerçeklerden kopmak, hayal dünyasında yaşamak anlamına gelir.

Kendi mecrasında gelişen devrimci ulusal hareket, kendi öz gücüyle bugün sorunu çözüm gündemine sokmuş bulunuyor. Ama çözüm gündemine girmek ile çözüme kavuşmak arasında her zaman önemli bir mesafe vardır. Onlarca yıldır kendisini çözüm gündemine sokmuş bulunan, fakat hala çözülemediği gibi, bugün trajik bir biçimde emperyalist politikaların etki alanı haline gelen Güney Kürdistan'daki hareketin deneyimi de bu gerçeği ortaya koymaktadır. Türkiye

Kürdistanı'nda sorunun kendi öz devrimci birikimiyle çözüm gündemine girmiş olması, onun kendi sınırları içinde bir çözümünün son derece güç olduğunu, asıl çözümün sömürgeci Türk burjuvazisini bir sınıf olarak tasfiyeden geçtiğini, gitgide daha açık gösterecektir.

Elbette tüm bunlar proleter sınıf perspektifinden bakışın ve bu bakış çerçevesinde, sorunun gerçek ve kalıcı bir çözümünü düşünmenin ve gözetmenin ifadesidir bizim için. Ve tüm bunlar, Kürt sorununun burjuvazi devrilmeden belli kısmi çözümleri olamayacağı anlamına gelmez. Bugünkü devrimci ulusal özgürlük mücadelesi, önceden düşünülemeyecek bir dizi özel etkenin kesiştiği kendine özgü belli koşullarda, pekala zafer de kazanabilir. Pratik güçlükleri ne kadar büyük olursa olsun, soyut planda bu olasılık reddedilemez. Kürdistan'daki devrimci sürecin kendi yolunu açarak zafere ulaşacağı böyle bir durumda, onu sonuna kadar ve kararlılıkla desteklemek komünistlerin görevidir. Bu, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını içtenlikle savunmanın ve Kürt ulusunun devrimci iradesine saygının gereği olduğu kadar, tartışmasız olarak proletaryanın da devrimci çıkarlarınadır. Zira sömürgeci köleliğin devrimci temeller üzerinde sona erdirilmesinden, devrimci proletarya hareketi her halükarda kazançlı çıkacaktır.

Öte yandan, bölgedeki statükonun oynak dengeleri içinde, emperyalizmin de rızası hatta desteği ile, yeni bir sınıflı Kürt devletinin kurulması da pekala mümkündür. Böyle bir durum proleter devrim sürecinin önemli bir devrimci dinamiğinin bir biçimde boşa çıkartılması anlamına gelse bile, biz bu tür bir ayrılmaya da karşı çıkmaz, olayların anlamını Kürt emekçi sınıflarına açıklamakla yetiniriz. Yeni bir sınıflı devlet olarak varolmak, ulusal kendi kaderini tayin hakkını kullanmanın en geri bir biçimi olsa bile, Kürtlerin de meşru bir hakkıdır. Buna karşı çıkmak bugünkü statükoyu (devlet sınırlarını) savunmak anlamına gelir ki, bu duruma düşenleri sömürgeci Türk burjuvazisinin şoven destekçileri ve uşakları haline getirir.

Bugün Kürdistan'da ulusal istemlerin ve hareketin taşıyıcısı olarak harekete geçmiş bulunan toplumsal güçlerin sınıf karakteri, Kürt sorununu Türkiye devrimine bağlayan bir başka nesnel temeldir. Hareket halinde olan ve en büyük kararlılıkla mücadele edenler, yoksul köylülük ile kent emekçileridir. Bunlar ise, sömürgeci Türk burjuvazisiyle yalnızca ulusal değil, uzlaşmaz sınıf çelişkileri de olan toplumsal katmanlardır. Burjuvaziye karşı iktidar savaşımında Türkiye işçi sınıfının temel müttefikleri durumundadırlar. Sınıfsal istemlerini henüz açık olarak ifade ediyor olmasalar bile, bu emekçi kimliğin dinamizmi onları kendi mülk sahiplerinden uzaklaştırmakta, Türkiye işçi sınıfına ve Türkiye'deki devrimci sınıfsal süreçlere yakınlaştırmaktadır. Bugünkü hareketin bu emekçi tabanına dayalı olarak ve devrimci bir temel üzerinde gelişiyor olması, aynı şekilde, Kürt feodal-burjuva sınıflarının harekete düşmanlığının, Kürt ara katmanlarının ise harekete ürkek ve temkinli yaklaşımalarının asıl nedenidir. Sınıfsal çıkarlar, Kürt feodal-burjuva sınıfları Türk burjuvazisinin kucağına itmiştir. Kürt orta burjuva katmanlarını, reformist bir program temelinde, aynı burjuvaziyle uzlaşmaya itiyor. Kürt yoksul köylülüğünün nesnel konumu ise, onu bir başka güce, Türkiye işçi sınıfına yakınlaştırıyor.

Türkiye işçi sınıfının organik bir parçası olan Kürt işçi sınıfı ise, objektif konumu açısından, aynı anda ulusal ve sınıfsal olmak üzere ikili bir tarihsel görevle yüzyüze bulunmaktadır. Doğaldır ki sınıf bilinçli her Kürt işçisi, proleter sınıf görevlerini önplanda tutacak, ulusal sorundan kaynaklanan görevleri buna uygun ele alacaktır. Türkiye işçi sınıfı için siyasal özgürlük mücadelesinin sosyalizme bağlı ele alınması perspektifinin Kürt işçisi için özgül anlamı, ulusal kurtuluşu sosyal kurtuluşa bağlı olarak ele almakta ifadesini bulacaktır. Bunu yapamadığı ya da ilişkiyi tersten kurmaya kalktığı ölçüde, öteki milliyetlerden sınıf kardeşlerinden kopmuş olacak, en iyi durumda Kürt küçük-burjuva devrimci demokrasisinin (milliyetçiliğinin) yedeğine düşecektir. Ulusal özlemleri ülküleştirmek, „ulusal dava" gütmek, bir proleter sınıf bireyi için, kendi sınıf konumundan, sosyalizm ve enternasyonalizmden uzaklaşmak anlamına gelecektir.

EKİM I. Genel Konferansı/ *Değerlendirme ve Kararlar*, s.196-99, Eksen Yayıncılık

PKK'yı ateşkese götüren süreç

PKK mücadeleye 15 Ağustos'daki Eruh-Şemdinli baskını ile ve bir gerilla savaşı ile başladı. Kürt halkının ulusal istemlerine ve özlemlerine denk düşen politikalar izleyerek ve başarılı bir taktik önderlik gerçekleştirerek kısa denilebilecek bir sürede güçlendi. Kürt halk kitleleri içinde yankı yaratıp onların sempati ve desteğini kazandı. Onun başarısı yalnızca gerillanın gelişip güçlenmesinde değil, daha önemlisi geniş bir alanda geniş bir kitle desteği kazanmasındaydı. Mücadele hızlı bir biçimde özellikle Botan bölgesinde bir dağ hareketi olmaktan çıkıp '89 sonlarına gelindiğinde bir halk mücadelesine büyümeye başladı. Bağımsız bir halk hareketi kimliğine büründü.

'89 yılı sonları, '90 yılı başlarında Kürt özgürlük mücadelesinde yeni bir sıçrama yaşandı. Mücadele gerilla mücadelesi ile siyasal kitle gösterilerinin bileşkesi bir halk hareketliliğine dönüştü.

Bir yandan gerilla savaşı, diğer yandan siyasal kitle gösterileri... Kürt halk hareketliliği bütün bir '90-91 yılında bu seyri izledi.

'92 yılı sömürgeci devletle Kürt özgürlük hareketi arasında karşılıklı bir meydan okuma dönemi oldu. Devlet '92' Newroz'unda kanlı ve kitlesel bir saldırıya geçmek için kampsamlı bir hazırlığa girişti.

PKK devletin bu kitlesel boyutlu bir kırıma yönelik provakasyonuna, gerilla destekli, silahlı halk milislerinin de devreye sokulduğu silahlı bir kitle direnişi ile yanıt verme kararı aldı. '92 yılını "Ayaklanma-Ordulaşma ve Botan-Behdinan Hükümeti" kurma, yeni bir atılım ve sıçrama yılı olarak ilan etti. PKK böylece özgürlük mücadelesinin kendisini tekrarlayıp kısırlaşmasını engellemek istiyordu.

Gerçekleştirilip gerçekleştirilemeyeceğinden bağımsız olarak bu karar Kürt özgürlük mücadelesi açısından yerinde ve hayli cesaretli bir karardı. Ancak hem askeri ve hem de siyasal sonuçları bakımından riskli idi. Başarılması durumunda Kürt halk hareketi yeni bir dinamizm kazanacak ve yeni bir sıçrama yaşayacaktı. Tersi bir durumda ise uzun vadede Kürt özgürlük mücadelesi için sıkıntılı bir süreç başlatacaktı. Bu nedenlerle '92 Newroz'u büyük bir ilgi konusu oldu ve beklentiler yarattı.

Beklentiler gereken karşılığı bulamadı. Yerel halk milislerinin kısmi müdahalesi dışta tutulursa, PKK'nın Newroz'da kayda değer bir müdahalesine tanık olunmadı. Newroz'da devlet ise başta Cizre ve Nusaybin olmak üzere doğrudan kitleleri hedefleyen bir terör estirdi. Katilamlar yapıldı. Newroz sonrasında ise tümüyle provakasyon ürünü Şırnak katliamı tezgahlandı.

Bu durum Kürt özgürlük mücadelesinde belli kaygı ve sıkıntılara yolaçtı. Fakat sömürgeci devletin ve ırkçı-şoven basının propagandasının tersine Kürt özgürlük mücadelesinin beli kırılamadı. Gerekli sıçrama yaşanamadı, fakat mücadele dinamizmi de yitirilmedi. Hattı bazı ilerlemeler de sağlandı. Gerillaya yeni katılımlar oldu. Ancak en önemli gelişme PKK'nın '92 yılında Güney Kürdistan'a yerleşmesi idi. Burası PKK için son derece elverişli bir mevzi idi ve PKK bir saldırı üssü olarak ondan çok iyi yararlandı. Çok büyük güçlerle askeri eylemlere girişti. Bir çok sınır karakolu işlevsiz hale getirilerek TC'nin savaş güçleri içlere doğru sürüldü. İç bölgelerde bazı ilçelerin bir kaç saat kuşatılması gibi ses getirici eylemler düzenlendi. Bu gelişmeler, devletin "PKK'nın belini kırdık" propagandasının etkisini kırdığı gibi, özgürlük mücadelesinde gözle görülür bir heyecana da yolaçtı.

PKK'nın Güney Kürdistan'a yerleşmesi ve burayı etkili bir saldırı üssü olarak kullanmaya başlaması TC'yi olduğu gibi ABD'yi ve bölgede çıkarı olan diğer emperyalist devletleri ve Güney Kürdistan'daki işbirlikçi Kürt örgütlerini (YNK, KDP vb.) rahatsız etti.

TC'nin Güney Kürdistan saldırısı: Yeni bir sürece giriliyor

TC'nin iç siyasetinde ordu her zaman belirleyici bir rol oynamış, fakat hep bir örtü ile gizlenmiştir. '92 yılında Hükümet ile Genelkurmayın Diyarbakır toplantısı bu iğreti örtüyü de kaldırdı. Hükümet bir kenara itildi ve Kürt sorunun çözümü tümüyle Genelkurmaya bırakıldı. Hükümet ve TBMM

yalnızca Genelkurmayın işini kolaylaştıracak yasalar çıkaracak, Kürdistan'daki kirli savaşa hukuki gerekçeler uydurulacaktı. Dışişlerine düşen, bölgede ve uluslararası platformlarda ikili antlaşmalar yoluyla PKK'nın dolaylı-dolaysız desteğini yoketmek, onu kuşatıp yalnızlaştırmaktı. Ordu ise PKK halk ayrımı gözetmeksizin her türlü kirli silaha başvurarak, kitlesel terör uygulayarak hem içeride, hem de sınır ötesinde özgürlük mücadelesini ezmeye çalışacaktı.

Bu işbölümü çerçevesinde yoğun ve çok yönlü bir seferberlik içine girildi.

Suriye, İran, Irak gibi her biri Kürdistan'ın belirli bir parçasını sömürgeleştiren bölge devletlerinin gerek kendi aralarında ve gerekse TC ile farklı nedenlere dayanan çelişki ve çatışmaları vardı. PKK bunlardan ustalıkla yararlandı. Sözgelimi Türkiye Kürdistanı'nda gerilla mücadelesinin başlatıldığı ilk dönemlerde ve sonraki aşamalarda Suriye'nin denetimindeki Bekaa üssü özgürlük mücadelesi için hem askeri hem de siyasal bakımdan son derece işlevsel bir harekat üssü olmuştur. Yine İran-Irak savaşı ve sonra Körfez savaşı nedeniyle Irak yönetiminin denetimini kaybettiği Güney Kürdistan'dan çok iyi yararlandı. Ve burayı özellikle '92 yılında ABD-TC ve Güneyli işbirlikçilerin saldırısına kadar hayli etkili bir saldırı üssü olarak kullandı.Suriye ve Irak'daki kadar olmasa da İran Kürdistan'ındaki kamplarından Kars-Ağrı bölgesinde gerilla mücadelesini geliştirmek için yararlandı.

TC bölge devletleriyle ilişkilerine yeni bir biçim vermek, çelişki ve çatışmaları en asgariye indirerek PKK'nın bu durumdan yararlanmasının önüne geçmek için '92 yılında bölge devletlerine dönük yoğun bir diplomasi trafiği başlattı. Arkasına aldığı ABD desteği ve baskısını kullanarak, bu devletleri, esası PKK'nın bu ülkelerdeki faaliyetlerinin yasaklanması, üslerinden arındırılması olan "Güvenlik ve İşbirliği" anlaşmalarına zorladı. Bunda da önemli ölçüde başarılı oldu. ABD destekli baskının ilk ürününü Suriye verdi. Hafız Esat PKK'nın Suriye'deki faaliyetlerini sınırlandıran önlemlere yöneldi. En önemlisi de PKK'nın Bekaa'yı boşaltmasını sağlayarak onu son derece işlevsel bir üssünden yoksun bıraktı. Sonuçları bakımından aynı etki de olmasa da PKK'ya bir başka darbe de İran ile imzalanan anlaşma ile vuruldu.

Batılı emperyalistlerin resmi politikaları özünde TC'ninkilerle aynı idi. Bölgedeki çıkarları nedeniyle mevcut statükoda köklü bir değişiklikten yana değillerdi. Radikal bir hareket olduğu için PKK karşıtı bir tutum içinde idiler ve resmi olarak PKK'yı bir "terör" odağı olarak görüyorlardı. Ancak bu tek boyutlu bir politika da değildi. Bir Kürt sorununun var olduğu, "azınlık hakları" çerçevesinde bir "Kürt reformu" uygulaması ile bu sorunun çözülmesi gerektiği düşüncesindeydiler ve bu çözümü TC'ye telkin ediyorlardı. Hatta resmi devlet politikasından ayrı olarak, PKK'nın halk desteğinden hareketle onun tümüyle bir terör hareketi olarak ele alınamayacağını, politik bir kimliğinin de olduğunu ileri sürerek TC'yi dar görüşlülükle suçlayan çevreler bile vardı. Tüm bunlar PKK'ya politik manevralar için bir olanaktı ve hareket serbestisi sağlıyordu. PKK özellikle Almanya olmak üzere diğer bazı Avrupa ülkelerinde yoğun bir faaliyet sürdürebiliyordu. Bu ise özgürlük mücadelesi için önemli bir destekti.

TC Batılı ülkeler nezdinde de yoğun bir diplomasi atağına geçti. Hükümetin Kürt realitesini tanıdığı ve bunu ilan ettiğini, sorunun demokratik yollardan çözümünden yana olduğu, bu amaçla "Kürt reformu"nu düşündüğü, ancak PKK'nın bir terör hareketi olduğu ve sorunun demokratik çözümü önünde engel teşkil ettiğinin propagandasını yaptı. Amaç Batılı ülkelerin açık bir biçimde PKK'yı terör örgütü olarak ilan etmelerini ve ülkelerindeki her türlü faaliyetini yasaklamalarını ya da denetim altına almalarını sağlamaktı. Bunda belli başarılar kazanıldı ve Avusturya gibi nispeten esnek bir tutum içinde olan kimi Batılı devletler PKK'ya karşı katı bir tutum geliştirmeye başladılar. Ancak bu diplomatik girişimlerin belli sonuçlar vermesindeki asıl etken PKK'nın Güney Kürdistan'da giderek daha etkin bir konum kazanmasından duyulan korku oldu. ABD başta olmak üzere tüm Batılı devletler emperyalist ve gerici çözüme uygun davranmadığı koşullarda PKK'nın tasfiye edilmesi gerektiğini düşünüyorlardı. Ancak bu sadece askeri yöntemlerle sağlanamazdı. "Azınlık hakları" çerçevesinde reformist bir politikayı da devreye sokmak gerekiyordu. PKK karşıtı reformist işbirlikçi Kürt örgütleriyle daha yakın bir işbirliği gerçekleştirilmeli, PKK tümüyle yalnızlaştırılmalıydı. Ve dahası Güney Kürdistan'da ABD'nin TC'ya bağlı kukla bir federe Kürt devleti senaryosu doğrultusunda somut adımlar atılmalıydı.

Bu PKK'nın Güney Kürdistan'dan dışlanmasını ve yalnızlaşıp köşeye sıkışmasını sağlayacaktı.

PKK '92 sonbaharında kritik bir dönemece girdi. Güneyli işbirlikçiler öteden beri PKK'ya karşı soğuk ve mesafeli bir tutum içindeydiler. Fakat o güne kadar herhangi bir toplu saldırı sözkonusu olmamıştı. Herşeye karşın PKK Güney Kürdistan'da faaliyet sürdürebiliyordu. Fakat PKK'nın burayı TC'ye karşı son derece etkili bir saldırı üssü olarak kullanması, yalnızca TC için değil, ABD başta olmak üzere Batılı devletler ve Güneyli Kürt örgütleri için de sıkıntı kaynağı oldu. Bu duruma bir son verilmeliydi. PKK'ya karşı kapsamlı bir saldırı başlatıldı.

Talabani peşpeşe ABD ve Türkiye'ye diplomatik ziyaretlere başladı. Kapalı kapılar ardındaki bu görüşmelerde atılacak yeni adımlar saptandı. Talabani Erbil'e döner dönmez Kürt parlamentosunu toplantıya çağırdı. Ardından güneyde federe bir Kürt devleti kurma kararı aldıkları açıklandı. Alınan kararlardan biri de PKK dönük olanıydı. PKK ya silahlarını bırakıp Kürt örgütlerinin göstereceği bir yerde ikamet etmeye razı olacak ya da Güney Kürdistan'ı terkedecekti. Bunun için PKK'ya belli bir süre tanındı. Bu karara uygun davranmazsa PKK'ya fiili olarak saldırılacaktı. PKK bu koşullardan hiç birini kabul etmedi. Güneyli işbirlikçiler saldırıya geçtiler. Saldırılar TC ile işbirliği içinde yürütülüyordu. Saldırının ilk günlerinde Güneyli işbirlikçiler önemli kayıplar verdiler. Durumun kötüye gittiğini gören TC inisiyatifi eline alarak havadan ve karadan kapsamlı bir saldırıya geçti.

PKK bir cephe savaşına hazır değildi. Bu nedenle gereksiz yere güç kaybetmemek için bir süre saldırılara direndikten sonra Güneyli işbirlikçilerle karşılıklı bir ateşkeste karar kıldıklarını açıklayarak çekildi. İran'a yakın bir alana yerleşti. TC ise Güney'e yönelik saldırıyı adeta bir işgale çevirdi.

Bekaa'dan sonra bu önemli mevzinin kaybedilmesi, sözü edilen diğer gelişmelerle birlikte PKK ve Kürt özgürlük mücadelesi için hissedilir bir sıkıntı kaynağı oldu. Ancak PKK'yı sıkıntıya sokan başka gelişmeler de vardı. Kayde değer bir desteğe dönüşmese de Türkiye'deki işçi hareketi Kürt özgürlük mücadelesi için bir rahatlama unsuruydu. Ne var ki işçi hareketi '91 yılından itibaren bir durgunluk eğilimi içine girmişti. Politik bir işçi hareketinin yokluğunu her dönemde şiddetle hisseden PKK, bu kendiliğinden hareketliliğin de geriye düşmesiyle iyice yalnız kaldı. Bundan yararlanan devlet PKK ve Kürt halkına dönük saldırılarını yoğunlaştırdı. Kürt köylülerini sindirmek için dozu artan bir teröre başvurdu. PKK bu saldırılara karşı tüm çabalarına rağmen siyasal bir kitle direnişi örgütleyemedi. Kürdistan'ın büyük kentlerinde de bu yönde anlamlı bir kitle eylemliliği varedilemedi.

Burada dikkate değer olan olgu şu idi: Devletin kudurganlık derecesinde terörüne rağmen kitleler yılmadı, teslim de olmadı fakat bir yorgunluk içine girdi. Yalnızlığın da etken olduğu bu yorgunluk kitle hareketine de yansıdı. Siyasal kitle gösterilerinin geçmişteki gibi kendini ortaya koymaması da bundan kaynaklanıyordu. Bu PKK için önemli bir açmazdı.

PKK HEP üzerinden yaptığı legal açılımdan da beklediği yararı görmedi. Kürt milletvekilleri çabuk yıldılar. Dahası HEP Kürt orta sınıflarının baskısını ifade eden bir ağırlık haline gelmeye başladı.

PKK içerdeki gerilla mücadelesini yoğunlaştırmak ve daha geniş bir alana yaymak durumunda kaldı. Bu ise kendini tekrar demekti.

PKK Kürdistan Ulusal Meclisi adımını attı. Ancak bu girişim yurtdışında gerçekleştirilmişti. Asıl ayağı ülke topraklarında olan bir savaş hükümeti değil, uluslararası kamuoyu desteği yaratma amaçlı diplomatik çabaların aracı bir tür sürgün hükümeti niteliği taşıyordu. PKK'nın politik bir açılıma hazırlandığının işaretlerini veriyordu.

Kuşatılmışlık, yalnızlık, kitle hareketinde işaretleri görülmeye başlayan yorgunluk eğilimi vb. vb., tüm bunlar PKK üzerinde bir baskıya dönüşmüş, onu yeni bir açılıma zorluyordu. '93 Newroz'unun öngünlerine gelindiğinde PKK'nın ne yapacağı, nasıl bir adım atacağı büyük merak konusuydu.

PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan'ın 17 Mart 1993 tarihli basın toplantısıyla başlayan gelişmeler, soruna açıklık kazandırmış bulunuyor.

Kürt hareketi bir yön değişimi yaşamış, bu çeçevede yeni bir döneme girmiştir.

Serkan METİN

Deneyimlerimizden öğrenmeli ve mücadeleye hazırlanmalıyız

Metal işçileri ön saflara!

Metal işçileri sendikalarının MESS patronlarıyla imzaladıkları toplu iş sözleşmesinin daha henüz mürekkebi bile kurumadan yeni bir kıyımla karşılaştılar. Henüz tüm işyerlerinde uygulamaya başlanmamış olsa da fabrikalarda, işyerlerinde işten atılacak işçilerin isim listeleri hazırlanıyor, kulaktan kulağa yayılıyor. Nitekim Packard Elektronik'te (Dudullu) 86 işçi birden hafta tatilinde evlerine yapılan tebligatlarla artık işsiz kaldıklarını öğrenmiş oldular. Packard işçileri fabrika işgali ve üretimi durdurma biçimleriyle işçi kıyımına karşı durdular, mücadele ettiler. Sermayenin işbirlikçiliğini yapan faşist-gerici sendika yönetimini protesto ettiler, bizzat sendika yöneticilerinin ihbarlarıyla polis tarafından gözaltına alındılar, dövüldüler, hakarete uğradılar, mahkemeye çıkarıldılar. İki yıl önce imzalanan toplusözleşmelerden sonra gündeme gelen yoğun tensikat saldırısı bir kez daha yinelendi, aynı senaryo bir kez daha sahnelendi.

Bu yılki toplusözleşme görüşmelerinde MESS patronları daha masaya oturmadan sermaye basınına boy boy demeçler vererek „geçen dönem çok verdik, bunu şimdi telafi edeceğiz" diyor, açıkça meydan okuyorlardı. Sendikalar bu açıktan meydan okuma karşısında hiç bir ciddi tavra girmezken, metal işçilerinin ücretlerden çok daha fazla önem verip öne çıkardıkları talepleri de sözleşme masasında olduğu gibi bıraktılar. Metal işçilerinin ücretlerden çok „iş güvencesi", „taşeronlaşma", „sözleşmeli işçi", „kapsam dışı personel" gibi temel sorunları gündeme alıp sözleşmede çözümünü talep etmeleri sendika yönetimlerince istismar edilerek, ücret pazarlığı MESS patronlarının istekleri doğrultusunda sonuçlandırıldı. Peki ya metal işçilerinin her fırsatta dile getirdikleri ve ücret pazarlığının da önüne koydukları bu temel taleplere ne oldu? Hangisini kabul ettirdi sendikalar? Hiç birini!

Toplusözleşme öncesi günlerde grev sebebi ilan ettiği „iş güvencesi" talebinin kabul edilmemesi durumunda bu sözleşmenin altına imza atmayacağına, namus ve şerefi üzerine söz veren, kürsü yumruklayan sendika yöneticilerinin kulakları çınlasın. Şu anda bir çoğu işverenlerle birlikte çıkış listelerine son şeklini vermekle meşguller. Bir kısmı da uygulamaya (tekrar) sokulan kıyımı protesto etmek için sendika binasında açlık grevi başlatan işçileri sermaye sınıfının kolluk güçlerine teslim ediyorlar. Ya diğerleri? Sosyal demokrat, „solcu" sendika yönetimleri? Onlar da işten çıkartmalarda prosüdüre uyulması için yoğun bir çaba harcıyorlar. Önce kendi isteğiyle ayrılanlar, emekliliği dolanlar ve son giren ilk çıkar ilkesini yaşama geçirmeye uğraşıyorlar!

'92-94 toplusözleşme dönemi ve sonuçlarından metal işçilerinin bilince çıkarması gereken çok önemli dersler var. İlk olarak bu toplusözleşme sürecinde ücretlerinin dışında tüm işçi sınıfını kıskaca almış bulunan „iş güvencesi", „taşeronlaşma", „sözleşmeli işçi" uygulaması ve „kapsam dışı personel" gibi temel sorunları pazarlığın konusu yapmaları olumlu bir gelişme, önemli bir adımdır. Ancak sermaye düzeninin geçici de olsa atlatma, erteleme amacıyla uygulama gündemine soktuğu ve yaygınlaştırdığı saldırı politikasının bu somut biçimlerine karşı örgütlü ve eylemli bir mücadeleye girişmeden bu sorunlar masa başında çözülemez. Çözülmesi bir kenara, ciddiye bile alınmaz. Kazanmanın yolu bir dizi direniş ve mücadeleden geçiyor. Bu gerçeği bilince çıkarıp buna uygun örgütlenmelere girişmeden, ne MESS'e karşı, ne de genelde sermaye sınıfına karşı dile getirilen talepler elde edilebilir. Ve ne de işbirlikçi-uzlaşmacı sendika bürokratlarının her sözleşmede metal işçilerinin temel taleplerine kulaklarını tıkayıp birer teslimiyet ve utanç belgesi olan sözleşme metinlerine imza koymaları engellenebilir. Metal işçileri MESS'e ve sermaye sınıfına karşı verdikleri mücadeleyi (ekonomik-demokratik taleplerle sınırlı dahi olsa) kendi örgütleri olan sendikalarına sahip çıkarak, her geçen gün (özellikle '90'dan bu yana iyice açığa çıkan) ihanetlerine bir yenisini ekleyen işbirlikçi hain sendika bürokratlarına karşı mücadeleyle birleştiremedikleri sürece bu mücadelelerden kazanımlarla çıkmaları da mümkün değildir.

Türkiye işçi sınıfı tarihinde mücadele birikim ve deneyimiyle oynadıkları rolün öneminin her zaman bilincinde olan öncü metal işçileri, önümüzdeki günlerde büyük mücadele ve direniş günlerinin mimarları olarak sınıf hareketine karşı devrimci görevlerini yerine getirmek sorumluluğuyla yüzyüzedirler. MESS patronlarının bu dönem metal işçilerine dayattıkları ve şimdilik kabul de ettirdikleri toplusözleşme ülkemizde bir bütün olarak kapitalist düzenin işçi sınıfına dayattığı saldırı politikasının bir parçasıdır. Yaşanan sorunlar, dile getirilen talepler, bir bütün olarak tüm sınıfın talepleridir. Bugünden pek çok fabrika ve işyerinde tensikatlara karşı direnişler yaşanıyor. Bu olgu, önümüzdeki günlerde bu direniş ve eylemlerin bir çok işyerinde artarak süreceğini gösteriyor. Metal işçileri bu haklı ve onurlu mücadelede işçi sınıfı içindeki yerlerini almalıdır. Görev burada ortaya çıkıyor. Bu birbirinden ayrı ve kopuk biçimde başlayan ve süren eylemleri kendi işkollarında bir tek zincirin halkaları olarak birleştirmelidirler. Sermayenin genel saldırısı ancak ve ancak işçi sınıfının üretimden gelen gücünü kullanarak bu temel sosyal taleplerinin demokratik talepleriyle içiçe geçtiği politik bir genel grev ile geri püskürtülebilinir. Yeni kazanımlar ancak bu sayede elde edilebilir. İşçi sınıfının bağrında bunun için gerekli güç birikimi mevcuttur. Eksik olan bu güçlerin arasında sağlıklı bir iletişim sağlayacak olan örgütlenme biçimleridir.

Bu doğrultuda ilk adımlar için öncü metal işçileri ön saflara!

İ. ESER

Seçilmiş fabrika birimleri üzerinde yoğunlaşan gündelik çalışmanın yanısıra direnişe sahne olan ya da hoşnutsuzluk yaşayan fabrikalara yönelik müdahale, genel siyasal faaliyetimizin temel bir boyutudur. Bu perspektifle hareket eden İstanbul İl örgütümüze bağlı bölge birimleri, son iki ay içerisinde, Kağıthane Belediyesi, Packard, Polisan, Derby ve Erka Balata işçilerine seslenen özel bildiriler dağıttılar. Aşağıda örneğini yayınladığımız bildiri, 5 Mart günü Erka Balata işçilerine dağıtıldı. İlgiyle karşılandı ve fabrikada tartışmalara yol açtı.

Şalteri indirmeye hazır ol!

Erka işçileri!

Düzen ve sermaye cephesinin yeni bir saldırı dalgası ile yüzyüzesiniz. Sermaye cephesi yaygın bir tensikata hazırlanıyor. Ama bunu yaparken de dikensiz bir gül bahçesi istiyor. Gün geçmiyor ki temel hak ve kazanımlarınız yeni saldırılarla ve taktiklerle budanmaya çalışılmasın. Önce „sıfır" sözleşme dayatıyorlar, ardından ise toplu tensikatlara girişiyorlar. İşgüvencesi, çalışma hakkı diyorsun, tensikatlarla yanıt veriyorlar. Sendikalaşma-örgütlenme özgürlüğü diyorsun, taşeronlaştırma, kapsamdışı personel ve işten atılmalarla karşılık veriyorlar. Grev diyorsun, yasak diyorlar. Dün Alarko'da denediklerini bugün Türk-Hava-Yollarında (THY) uyguladılar, yarın sana dayatacaklar. Grev hakkın, sözde yasaların gerektirdiği, gerçekte ise patronlar öyle istediği için oylamaya sokularak, kapsamdışı personel uygulamasının ağına takılıyor. Bu ağı parçalamalısın. Grev oylaması, grev silahının elinden alınmasıdır . Bu oyunu „grev hakkı engellenemez!" şiarıyla boşa çıkarmalısın. Sana dayatılanı kabul etmek, boyun eğmektir. Packard işçisi kendisine dayatılanı kabul etmeyerek, direnişi seçti. Packard direnişçilerinin yolu izlemen gereken tek yoldur.

Yasalar, yasaklar senin çıkarların için değil burjuvazinin sınıfsal çıkarları için düzenlenmiştir. Yasalar en meşru hakkın ve en etkili silahın olan grev hakkını senden değil, sendikasız kapsamdışı

personelin istemine sormaktadır. Ama yasalar işten atmalara, taşeronlaştırmaya, geçici işçi ve kapsamdışı personel uygulamasına karşı, işçi sınıfından yana en ufak bir hüküm içermiyor. Yasaları, yasakları çiğneyip parçalamalısın.

İşçi arkadaş!

Temsilci seçimlerinden önce bir bölüm işçinin pres dairesinden alınarak, disk bölümüne verilmesi işverenin yeni saldırı planlarının ilk adımıdır. Bu senin örgütlülüğüne yönelik bir saldırıdır. Sendika bürokratları ve işyeri temsilcisi ise senin sorunlarına ilgilenip, çıkarlarını savunacağı yerde düzenin ve sermayenin borozanlığını yapmaktadır. Başkan Muzaffer Şahin'in özürü kabahatinden büyük: „İşten atılsaydınız daha mı iyi olacaktı?"

Son derece ağır çalışma koşulları altında çalışıyorsun. Her geçen gün asbest tozuyla zehirleniyorsun. Sendika yönetimi senin çıkarlarının mücadelesini vereceği yerde, işbirliği ve uzlaşma içinde düzenin borazanlığını yapmaktadır. Burjuvazi ve onun senin içindeki uşakları gerici şoven propagandalarla sınıf birliğini parçalama, dayanışma ruhunu zayıflatma çabası içerisindedirler. Türk-Kürt ayrımını sürekli körükleyerek sınıf kininin, öfkenin hedefini saptırmak istiyorlar. Oysa bütün işçiler kardeştir. Bütün dünya halkları eşittir. İşçilerin birliğinin önünde dikilen ırk, cins, dil, din ayrımı seni köleleştirmenin, bölmenin, paralize etmenin bir taktiğidir. Bu taktik sermaye düzeninin ve onun faşist devletinin taktiğidir. Kim ki sınıf kardeşliğini savunmayıp, ulusların ve halkların düşmanlığını körüklüyorsa bil ki o senin düşmanındır. Dostunu düşmanını bugünden iyi tanı. İşverenin yeni saldırı taktiklerine karşı birlik ve dayanışma içinde hazır olmalısın. Örgütlenmeni sağlam tutmalısın. İşyeri komitesindeki mücadele etmeyen unsurları mücadeleci, diri, atak unsurlarla değiştir. Komiteyi sendika ve temsilci güdümündeki bir örgütlenme olmaktan çıkarıp, sınıf çıkarlarının savunucusu bir örgütlenmeye dönüştür.

İşçi arkadaş!

Temel hakların ve özgürlüklerine karşı sermaye düzeni yasalarıyla, askeriyle, polisiyle, tankıyla, itiyle, mitiyle üzerine çullanıyor. Ekonomik kriz deyip 400 binden fazla işçi sokağa attılar, karlarına kar kattılar. Bugün, dünden daha fütursuz saldırıyorlar. Düzenin politik ve askeri kurmaylarının „topyekün savaş" adını verdikleri bu dizginsiz saldırıları boşa çıkartmak için topyekün bir direnişten başka bir seçenek yoktur. Başarılı bir direniş, sağlam bir örgütlenmeyi ve disiplini gerektirir. Hızla örgütlenmeli ve mücadeleni geliştirmelisin. Tek çıkış yolu dişe diş, göze göz bir mücadeleden geçmektedir.

İşverenin ve düzenin saldırılarına karşı:

* İşgüvencesi ve çalışma hakkı için
* Taşeronlaştırmanın kaldırılması ve tüm çalışanların grevli ve toplusözleşmeli sendika hakkı için
* Sınırsız örgütlenme özgürlüğü , dayanışma grevi ve genel grev hakkı için
* Devlet terörüne dur demek için .... şalteri indirmeye hazır ol.

Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!
Yaşasın bütün işçilerin birliği!
Yaşasın devrim ve sosyalizm!

EKİM
Topkapı Bölge Örgütü

Tekel işçileri! Ölü toprağını üzerimizden atalım!

Saflardaki yerimizi alalım!

Tekel!.. Gıda işkolunda en fazla işçinin çalıştığı bir üretim alanı. Modern sınıf ilişkilerinin ve çatışmalarının yaşandığı KİT'lerin en eskilerinden biri.

'79 Tekel direnişleri, Tariş'le birlikte militan ve kitlesel sınıf savaşımının örneklerini verdi. İlk kez yasadışı kitlesel direnişler sendika bürokratlarını da peşine taktı ve Tekel tarihinin en iyi sözleşmesi '79'da yaşandı.

12 Eylül darbesinden sonra potansiyel direniş merkezlerinden biri olarak Cevizli kompleksi başta olmak üzere Cibali ve Bomonti'nin içi ve etrafı diktatörlüğün silahlı güçleri tarafından kuşatıldı. İşgallere karşı aktif ve pasif tavırlar geliştirildi. İşi yavaşlatma, yemek boykotu türünden kitlesel etkinlikler yine Tekel'in bazı fabrikalarında yaşandı.

Tek Gıda-İş Sendikası bürokratlarının 12 Eylül cuntasını açıktan desteklemesi ve '79'da grev yapan işyerlerine "para yokluğu" nedeniyle çadır bile veremezken, cunta şeflerine 75 milyon (13 yıl önceki rakam!) gibi büyük miktarda bağışta bulunması onların işbirlikçi yönünün daha da açığa çıkmasını sağladı. Ve Tekel işçilerini bürokratların defedilmesi, sınıf ve kitle sendikacılığının hayata geçirilmesi doğrultusunda mücadeleye yöneltti.

'84'lerden itibaren sendikal eksende ilk taban inisiyatifi ve örgütlenmesi yine Tekel'e fabrika ve işyerlerinde yaşandı.

Devrimci hareketin çeşitli kesimlerinin Tekel bünyesinde çalışan taraftarları ve duyarlı işçiler Marksizme yakın öncülerinin etrafında birleştiler ve Demokratik Muhalefet Birliği'ni (DMB) örgütlediler. Devrimci hareketin tasfiye içinde olduğu ve öncü müfrezenin (ihtilalci sınıf partisi veya devrimci sınıf örgütününün) olmadığı koşullarda, sendikal demokrasinin tüm kurallarının yaşama geçirilmesi, tabanın söz ve karar sahibi olması vb. talepler etrafında belirli bir toparlanma sağlanabildi. Ki bu itilim, 4 no'lu şube hariç hemen tüm şubelerde gerici yöneticilerin değişmesi, "devrimci-demokrat" ortak paydası etrafında toplanan çoğunluğu uzlaşmacı, reformist, fakat içlerinde devrimci öncü işçilerin de yeraldığı kesimlerin şube yönetimlerine gelmesini sağladı.

Bu aşamadan itibaren Tekel bünyesinde sınıf mücadelesi açısından bir sıçrama yaşanması beklenirken tam tersi oldu. Gerici bürokrat sendikacılara karşı tabanda yaratılan toparlanma dağıldı. Zor günlerde yaratılan sendikal eksenli toparlanmaya yön verecek ve politik bir sınıf örgütüyle bütünleştirilebilecek öznel koşullar (siyasal bilinç ve örgütlenme) olmadığı için DMB dağıldı. Devrimci öncü işçiler arasındaki güçbirliği zayıfladı, yerini yeniden rekabet ve tahrip edici ilişkiler aldı.

1 Mart '93'ten itibaren Tekel yeni bir sözleşme dönemine girdi. Şubeler nezdinde de olsa "devrimci-demokrat" yöneticilerden üyelerini sözleşmeye hazırlamaları beklenirdi. Bu yapılmadı. Sözleşmelerin sınıfın ekonomik ve siyasal istemlerine cevap vermesi bekleniyorsa bürokrat sendika ağalarıyla, devlet veya özel tekellerin yetkilileri arasında masabaşı pazarlıklarla bunun mümkün olamayacağı bilinmelidir. "Sınıf ve kitle sendikacılığı" savunucuları sözleşme döneminin ekonomik ve siyasal özelliklerini kapsamlı bir biçimde işçilere anlatmadan, önceden tespit edilen istemlerin sözleşmeye konulabilmesinin ancak onların aktif mücadele ve desteği ile mümkün olabileceğini kavratmadan, olası grev ve direnişler için işçiler birimler temelinde örgütlenmeden sözleşmeye gidemezler. Gitseler bile işverenin insafına sığınmaktan başka bir iş yapamazlar.

"Devrimci-demokrat" şube yöneticilerinden beklenti tabandaki devrimci inisiyatifi de kırmış ve gericiliğin yeniden palazlanmasına zemin hazırlamıştır. Önceki sözleşme dönemlerinde devrimci işçilerin öncülüğünde talepler tespit edilir, sendikaya bildirilir ve sözleşmeye aktif olarak katılmak için sendikacılardan bağımsız komiteler veya birlikler yaratılırdı.

Bu sözleşme döneminde ne şube yöneticilerinden ciddi bir önderlik, ne de tabandan devrimci müdahale var.

Sanki bir ölü toprağı serpilmiş Tekel işçilerinin üzerine! Sendika seçimlerinde bölgecilik, hemşericilik, çıkar ilişkileri yeniden önplana çıkmıştır. Daha kötüsü "devrimci-demokrat" listeler kendilerine karşı ve kendilerini aşma potansiyeli taşıyan

isim ve listelere "bunlar Kürt ve PKK'lı" diyerek sözde onları etkisiz hale getirmeye çalışıyorlar. Kürt ve alevi eksenli geri bilince sahip işçilerin olduğu bir gerçek. Fakat hiç bir zaman bunların ve tüm dağılma eğilimlerinin varlığı, uzlaşmacı sendikal bürokrasinin kendilerini ayakta tutmak için propaganda malzemesi olamaz. Ve sınıfın kitlesinin bütünleşeceği biricik alan bağımsız sosyalist siyasal sınıf hareketidir. Devrimci sınıf mücadelesidir.

DMB örgütlenmesine öncülük eden devrimci işçiler bugün daha iyi görüyorlar ki, ihtilalci bir sınıf partisi olmadan, onun yönlendirmesi ve denetlemesi eksenine oturmadan, sınıf ve kitle sendikacılığı hayata geçirilemiyor. O halde devrimci sınıf öncüleri, burjuva demokratik sendikal örgütlenmeye önderlik etmek gibi dar ve geri bir alana kendilerini hapsetmemelidirler. Verilen mücadelenin işçi sınıfını iktidara taşıması için olmazsa olmaz birincil koşul olan marksist-leninist ihtilalci sınıf partisinin yaratılması olduğunu görmelidirler. Bunun için komünist bir siyasal sınıf örgütü çatısı altında birleşme sorumluluğu ve zorunluluğu ile yüzyüzedirler. Devrimci sınıf sendikacılığının yaşama geçirilmesi de bu bağlamda düşünülebilir ancak.

Ekimci bir komünist olarak kendimi saflarından biri olarak hissettiğim Tekel işçilerinin içinde devrimci bir birikim ve doğru bir mücadeleyle ileri çıkabilecek ciddi bir potansiyel olduğunu biliyorum.

Bugün için Tekel'deki suskunlukta, işçilerin 3-4 milyon ücret almaları ve işten atılma olaylarının az olmasının belli bir payı olmakla birlikte, devrimci birikime önderlik edecek ve yol gösterecek bir inisiyatif boşluğunun olmasının en önemli problemi teşkil ettiği kesindir. Bizim çözmemiz gereken temel sorunun bu olduğuna inanıyorum. Ondan sonra önümüz açılacaktır. Ve Tekel yeniden sınıf hareketi içinde hakettiği yere ulaşacaktır!

K. YAYLA

Yakın dönem gençlik hareketinin...

(Baştarafı s.25'de)

çlik örgütlerinin bunu kırmada başarılı olamayacağı yönündeki kendine güvensizliktir. Yoksa bu aynı konuda, doğrudan sömürgeci düzene alternatif politikaları savunmak yerine, tali olandan yola çıkılarak kendini üretme eğilimi vardır. Nitekim Kürdistan'da yürütülen savaşın faturası konusunda, bir F-16 savaş uçağı parasıyla kaç öğrencinin eğitim göreceği arasında bağ kuran bir propaganda yetersiz de olsa yapılmaya çalışılmıştır. Dev-Genç bunu 6 Kasım boykotunun dayanağına dönüştürmeye gelince, hayli „ilerleme" kaydederek, „YÖK'e, Paralı Öğrenime ve Kürdistan'daki Kirli Savaşa Karşı Genel Boykot'a!" çağrısını yapabilmiştir.

Toplumsal sorunları işlemekte kısmi başarının gösterilemediği bir durumda, giderek bu çabanın kendisinde de devam etme gücü gösterilememektedir. Öğrenci gençliğin geneline dönük bir politik faaliyet yürütme konusunda uyum sağlanmadan oluşturulan platformlar, her somut adımda tıkanmakta, birliktelik zemininin kendisinin sorgulanması ve dağıtılmasıyla sonuçlanmaktadır.

Bizce sorunun en kaygı verici yanı ise, niye hep bu aynı sonla noktalandığı konusunda, bu kadar deneyime rağmen, hala sorunun kaynağını tespit etmenin çok uzağında olunmasıdır. Yakın geçmişte bunun yeterince örneği yaşanmıştır. Dün İÖDF bu nedenlerden dolayı dağıldı/dağıtıldı. Bugün aynı soruna karşı mücadele ettiğimiz GÖK benzer tehlikeyle yüzyüzedir. Buradan bir kitle örgütü olması gereken İÖDF ile GÖK'ü herşeyiyle aynı kefeye koyduğumuz sonucu çıkarılmamalıdır. Fakat nitelik olarak birbirinden farklı olan iki ayrı platformun hizmet etmesi gereken hedefe yönelimde bir yakınlaşma da olmak zorundadır. Bir kitle örgütünün üzerinde şekillendiği kitlenin sorunlarını işlerken bunu amaçlaştırmaması gerektiği gibi, bir siyasal platforumun da yöneldiği alanın sorunlarını ele alması, hiç de kendini ürettiği zeminin akademizme denk geldiğinin kanıtı olamaz. Sorun akademik sorunların nasıl ve ne için ele alındığıdır. Kısacası akademik sorunları işlemekle, akademizm birbirinden farklıdırlar.

Bugün kitle dışı ve devrimcilerden ibaret olan yapıların bir yandan kitlelerin istemlerini gözeten/kitleyi kucaklayan bir çalışma yürütmesi, diğer yandan tam da uzun ömürlü bir kitleselleşmeyi gerçekleştirebilmenin tek yolu olan kitlelerin politik bilincini yükseltme zorlu görevini başarabilmek gerekir. Bu ilişki arasındaki bütünlüğü kuramayan her yönelim, özellikle gençliğin verili durumunda sonuçsuz bir çaba olarak kalmaya mahkumdur.

Deniz EVRİM

(Yer darlığı nedeniyle bu yazının İÖDF Pratiği başlıklı ara bölümünü gelecek sayı yayınlayacağız.)

Kağıthane Belediye İşçileri/Basın-Yayın Komitesi'nden 19 Mart 1993 tarihli bir açıklama aldık. Aynı komite nedense tam iki hafta sonra (2 Nisan '93) aynı konuda bir başka açıklamayı bu kez sol dergilere ve okurlara sunulması dileğiyle göndermiştir. Her iki açıklamada da maalesef soruna ilişkin herhangi bir "açıklama" yok. Bunun yerine, özellikle ikinci açıklamada ölçüsü kaçırılmış bazı ağır nitelemeler var yalnızca. Bize gönderilen açıklama ile konunun muhatabı örgüt birimimizin yanıtını birarada yayınlıyoruz.

Yazı Kurulu'nun dikkatine...

EKİM DERGİSİNE,

15 mart 1993 tarihli sayınızda Kağıthane direnişini konu alan iki yazı yayımlandı.

Yazılardaki yalanlar ve yanlışlar; ona uygun üslup ve dili de beraberinde getirmiştir.

Sosyalist hareketin ideolojik-teorik ve örgütsel sorunlarına bir de ahlaki sorunlar eklemek için bu kadar çırpınmak hiç kimseye hiçbir yarar sağlamayacaktır.

Sözkonusu "yazıları" yazabilen kişileri uyarmak belki boşa çabadır. Ama yazı kurulunuzun daha dikkatli ve sorumlu davranmasını diler, saygılar sunarız.

KAĞITHANE BELEDİYE İŞÇİLERİ
BASIN-YAYIN KOMİTESİ
19 Mart 1993

Kağıthane direnişi ve gerçekler

EKİM, bugün, sermaye diktatoryasının "topyekün saldırılarına", işsizliğe, işçi kıyımına, kapitalist sömürüye, Kürdistan'daki zulme ve devlet terörüne karşı genel grev-genel direniş şiarı temelinde mücadele örgütleme, varolan küçük çaplı direnişleri birleştirme ve militanlaştırma savaşımı veriyor.

Bunlardan biri de kıyıma uğrayan Kağıthane Belediye işçilerinin mücadelesine destek vermektir.

Kağıthane işçilerinin mücadelesi bu dönemdeki sınıf savaşımında önemli bir yer tutmaktadır. Ve EKİM sürecin başından bu yana Kağıthane işçileriyle omuz omuadır.

Kağıthane ile ilgili ilk değerlendirme *Ekim*'in 1 Şubat '93 tarihli 66. sayısında Mecidiyeköy Bölge Örgütü imzasıyla yayınladı. 15 mart '93 tarihli 69. sayımızda ise Z. Atıl imzalı bir yorum ve "Mitinge katılan devrimci bir işçi" imzalı ve mücadeleyi düzen sınırları dışına çıkarmayı vurgulayan bir haber-yorum yayınlandı.

Ekim'in 69. sayısındaki haber ve yorumlar üzerinden Kağıthane Belediye İşçileri Basın-Yayın Komitesi tarafından devrimci kamuoyu nezdinde "yalan" ve "çarpıtma" ile suçlandığımıza göre, sürecin bütünlüklü olarak değerlendirilmesi zorunluluğu ortaya çıkıyor.

Bölge örgütümüz belediye eylemlilikleri ile ilgili yaptığı değerlendirmede (sayı: 66) kendi payına son derece mütevazidir. İşçileri övücüdür, teşvikedicidir, yol göstericidir. Temel amaç bu mücadeleyi sendikal ve düzen ekseninden devrimci sınıf savaşımı eksenine taşımaktır.

"Kağıthane işçilerinin belli bir mücadele birikimi ve deneyimi vardır. Bugün de kararlı bir şekilde mücadele ediyorlar.

"Kendi mücadele örgütlerini yaratmışlar. Bunlar daha da pekiştirilmeli ve militanlaştırılmalıdır."

"Kağıthane Belediyesindeki mücadelenin gelişip güçlenmesi atılan işçilerin kararlı direnişlerinin yanında çevre işyerlerinin ve fabrikaların desteğine bağlıdır. Bu desteğin sağlanması ise atılan işçilerin eylemlerini, Tersaneler, Rabak,

Tekel vb. çevre fabrikalara taşıyabilmesiyle/ taşırılabilmesiyle mümkündür. 'Genel saldırılara karşı genel grev ve direniş', sloganımız bu olmalıdır."* (*Ekim*, sayı: 66, s.13)

Bugünden bakıldığında yukarıdaki son derece açık ve net vurguların ne kadar isabetli, hedefli ve yöntemli olduğu görülecektir. Kağıthane işçileri ilk dönemlerde militan kitle eylemleri gerçekleştirdiler. Polisin saldırılarına karşı savaştılar, gözaltına alındılar, yaralandılar. İşçi lokallerinde işe gelir gibi toplandılar ve sürekli faaliyet örgütlediler. Atılan Mithat Giyim işçilerinin direnişini desteklemeye gittiler. Birlikte polis barikatlarına karşı savaştılar. Geri dönen işçilerin coşkusu halen gözlerimizin önündedir. Bundan rahatsız olan devlet işçi lokalini kapattı ve işçiler SHP Kağıthane ilçe lokalinde toplanmaya başladılar. Bu aşamadan itibaren mücadelenin seyri değişti. Belediye-İş ve SHP kompradorları aracılığıyla işçilerin düzen karşıtı eylemleri kontrol altına alındı. O gün söyledik, bugün de daha yüksek sesle söylüyoruz; Kağıthane işçileri SHP binasında kapana kısılmıştır. Ayaklarına pranga vurulmuş, düşünce ve eylemleri denetim altına alınmıştır. Daha sonra işçi lokali yeniden açılsa bile, SHP ve Belediye-İş'in uyutma taktiği etkisini sürdürmüştür. Yalan mı?

Aynı günlerde önceden ertelenen bir gece (şölen) tertiplediniz. Bin kişilik salonun yarısı boştu, onların bir çoğu da sivil-resmi polisti. Gecede bir tek slogan bile atılmadı. Katılan sanatçılar bile bu durumdan rahatsız olup programlarını yarım kestiler.

Bir kaç yürüyüş kararı aldınız ama bir araba polis sizi durdurmaya yetti. SHP binasına hergün

* Bu doğrultuda bazı adımlar atılmıştır ve olumlu sonuçlar elde edilmiştir.

Kağıthane işçilerinin 2 Nisan Mitingi

2 Nisan '93 günü Kağıthane Belediyesi işçilerinin daha çok kendi dar çevrelerinin katılımıyla sınırlı kalan bir mitingi yapıldı. Bir önceki mitingte olduğu gibi kamuoyuna dönük bir duyurunun yapılmamış olması bunda önemli bir rol oynadı. Fakat buna rağmen mitinge 2500-3000 civarında işçi katıldı ve Zeytinburnu, Bağcılar ve Eminönü Belediyelerinden işçiler sınırlı sayıda da olsa destek verdiler.

Mitingin başlangıcında bazı kişilerin gitmesi ve işçilerin buna karşı "bunlarla mı devrim yapacağız?" diyerek ortaya koydukları kızgınlık, belediye işçilerinin direnişlerinin politik bir muhteva kazanmaya başladığını ve mücadelenin yalnızlaştırılması karşısındaki tepkilerini anlatıyordu. Yine attığımız "Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!", "Yaşasın özgürlük, yaşasın sosyalizm!" sloganlarına katılmaları; kendi bildiri ve kuşlarını kendilerinin dağıtmaları; dağıttığımız bildiri ve kuşlamalara gösterdikleri ilgi; astığımız "Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!" yazılı pankart için gerekli sopa-ip gibi malzemeleri sağlamak konusunda gösterdikleri çaba oldukça dikkate değerdi.

Katılımın azlığına rağmen coşku ve moral düzeyi oldukça yüksekti.

Mitingin ilk göze çarpan özelliği çoğunluğunun işçi olması ve giderek süreklilik kazanmaya başlayan bu eylemlilik ve direnişlere devrimci grupların müdahale etmede ne denli zayıf kaldıkları idi. Sınıf hareketliliğinin bir yükselme çizgisi gösterdiği, üretim birimlerinin birbirleriyle dayanışma eğilimi ortaya koyduğu, genel grev-genel direniş şiarının kendiliğinden de olsa yaygınlaşmaya başladığı bir dönemde, devrimci hareketin sınıf hareketine müdahale konusundaki zayıflığı, sınıftaki arayışın düzen içi kanallarda erimesine yol açıyor.

Yaşlı bir işçi; "Devlet de bizim karşımızda. Köpekler (Polisler) yine barikatlarını kurdular. Bizim toplantı, söz özgürlüğümüz yok. İnsanca yaşama ancak anti-demokratik uygulamaların son bulmasıyla, '82 Anayasası'nın delinmesiyle mümkündür", diyor ve Almanya örneğini veriyordu. Ben, demokratik hakların önemli olduğunu, ancak bu alanda kalıcı kazanım ve mevzilerin ancak ve ancak mevcut sömürü düzeninin, ücretli kölelik düzeninin yıkılmasıyla kazanılabileceğini söyledim. Bunun ise ancak işçi sınıfının kendi bağımsız öz örgütlenmesinin yaratılmasıyla mümkün olabileceğinden sözettim.

Tartıştığım işçiler söylenenler katılmakla birlikte; "bize yol gösterecek, önderlik edecek liderlere ihtiyacımız var. Bu da öncü işçiler olacak" diyerek, önderlik boşluğuna işaret ediyorlardı...

Derya IŞIK

bir sendika yetkilisi geldi. Sözümona eylemleri tek merkezden ve disiplinli bir şekilde sürdürmek için!.. Direniş Komitesi sendikayı kendi eylemlerine ortak etmek adına bu yatıştırma taktiğine uydu.

"Sosyal cinayet" başlıklı Belediye-İş imzalı afişlerle donattınız İstanbul'u! Güzel!.. Ama aynı kampanyanın sizden çok Refah Partisi'nin Kağıthane'deki oy patlamasını engellemek için sermayenin iktidar partilerinin işine yaradığını bilmiyor musunuz?

İki miting düzenlendi. Bunlardan bir tanesi mitinge katılan yoldaşın değerlendirdiği, işgününde, soğuk bir havada, kamoyuna haber vermeden yasak savma babında düzenlenmiştir. Ve yoldaşın tüm gözlemleri doğrudur. Kağıthaneli sınıf bilinçli devrimci işçiler, *Devrimci Proletarya*'dan ve *Bayrağı*'ndan devrimciler yoldaşın konuşmasını doğrulamışlar ve desteklemişlerdir. Son (2 Nisan) mitinge katılım azlığından ve sönük geçmesinden yakınanlar işçilerin kendileridir. Bu mitingte düzene karşı bir yönelim varsa, o da EKİM'in organize bildiri, kuşlama, pankart ve slogan faaliyetleridir.

Basın-Yayın Komitesi'ndeki arkadaşlar; sizin her yaptığınızın komünistler tarafından onaylanacağını ve destekleneceğini düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Devrimci kamoyuna fotokopi yaparak ve sağını solunu anlamsız bir şekilde çizerek dağıttığınız haberin (*Ekim*, sayı: 69, s.5) üstüne iki telefon numarası yazmışsınız. Alttakinin önüne işçi lokali demişsiniz. Ama nedense üstteki telefonun SHP'ye ait olduğunu yazmamışsınız!

Biz SHP solcusu değiliz. Kağıthane işçilerinin de SHP üzerinden politika yapmaktan dolayı çok şey kaybettiklerine inanıyoruz. İşçileri "kazanmak" için her yaptıklarını alkışlayacak uvriyeristler de değiliz. Biz komünistiz. Bundan dolayıdır ki, düzen sınırları içindeki anlayış ve eylemlerin işçi sınıfına bir yarar getirmeyeceğini biliyoruz, söylüyoruz, buna karşı mücadele ediyoruz.

Kağıthane Belediyesi işçilerinin siyasal açıdan homojen bir yapıda olmadığı da bir gerçektir. Devrimci ve reformcu eğilimli işçilerin ve anlayışların hem birlik hem de çatışma halinde oldukları tartışmasızdır.

Şubat ayı içinde 40 kadar işçiyle Belediye-İş başkan yardımcısı Mustafa Solmaz'ın odasına girdiniz. Burada bizim uzlaşmacı solcular diye nitelendirdiklerimiz Belediye-İş'ten lokallerde dağıtmak üzere daha fazla bildiri talep ederlerken, devrimci işçiler ise; biz bildiri falan istemiyoruz, şimdiye kadar bizim için hiç bir şey yapmadınız, bundan sonra yapacaklarınızı eline kalemi al ve madde madde yaz bakalım, diyerek taleplerini sıralamışlardır. Eğer bunları hayata geçirmezeniz, bundan sonra sizi bu pencereden aşağıya atmaya geleceğiz, demişlerdir. Eğer Belediye-İş ağalarında bir parça kıpırdanma varsa, yükseklik korkularının başladığından dolayıdır.

Sonuç olarak; Kağıthane Belediyesi işçileri adına yapılan bu kışkırtıcı, hasmane, apolitik küfürlerinizle muhatap olamayız. Eleştirilerimizde adres yerini bulmuştur. Yara deşilmiştir. Önderlik adına yaratılan uzlaşmacı bloklar parçalanmalı, anlayışta ve önderlikte radikal bir değişim yaşanmalıdır. Biz baştaki (Şubat '93/ 66. sayı) düşüncelerimizi ve önerilerimizi halen koruyoruz. Ve bu eksende her türlü mücadelenizi desteklemeye hazırız.

Size tavsiyemiz hasmane tutumlarınızı bize karşı değil, sizi işten atan "Adil düzenci" Arif Calban'a, sizi aylardır sürüncemede bırakan SHP ve Belediye-İş'li kompradorlara karşı kullanınız. Bunu yaptığınız takdirde işçi sınıfı, devrim ve sosyalizm davası kazançlı çıkacaktır. Komünistlerse ölüm pahasına sizlerin yanında olacaktır.

Yaşasın işçilerin devrimci birliği ve mücadelesi!

EKİM-Mecidiyköy Bölge Örgütü

Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi

EKSEN Yayıncılık

Adana'da Newroz kutlamalarının bazı sonuçları

Adana'da '93 Newroz kutlamalarına, devlet bütün kurumları ile aynı anda şiddet ve yalan dolu bir karşı kampanya ile cevap verdi.

Şiddet ve yalan kampanyasında önemli görevler üstlenmiş burjuva basın, Newroz kutlamalarını, "Adana'da olay var" başlığıyla duyurdu! Devletin terörist saldırılarını gizlemeye veya bunu yapamadığı yerde ise mazur göstererek haklı çıkarmaya girişti. Polis ve özel timin saldırıları "karşılıklı çatışma" yalanları ile gizlendi.

Newroz'dan günler önce, gösteriler sırasında ve sonraki günlerde dizginlerinden boşalmış bir şiddet ve teslim alma saldırısı yürütüldü. Devlet açısından atılan her adım bu saldırıyı güçlendirme ve hedeflerine varmasını sağlamaya yönelikti. Devletin üst düzey yetkilileri tarafından bizzat örgütlenen ve yönetilen bu şiddet ve gerçekleri çarpıtma kampanyasını açıklama görevi Vali Bekir Aksoy'a verilmişti. Hedef ve amaçlarını şöyle açıklıyordu Aksoy: "Diğer iller başka, Adana başka. Sonuçları ne olursa olsun kalabalık dağıtılacak."

Sonuçları ise biliyoruz. Helikopterler, panzerler, binlerce polis ve özel tim eşliğinde sopa ve kurşunla saldırıya geçildi. Kürtlerin oturduğu mahallelerde yoğunlaşan bu saldırıların kesin bilançosu şöyle: Ölen iki yurtsever, yüzlerce yaralı ve bine yakın gözaltı...

Devlet Adana'da kan döktü!

'93 Nevroz kutlamaları bir çok yönleriyle değerlendirilebilir. Fakat temel noktalarını topluca ve özet olarak değerlendirmek daha doğru olacaktır. Böyle bir değerlendirme örgütsel ve politik faaliyetimizin bölgesel yönelimi, görevlerimiz ve hedeflerimiz açısından yararlı ve zorunludur. Dahası örgüt çalışmamızın gelecekte nerelerde ve neden yoğunlaşması gerektiğini bir kez daha ortaya koymak açısından önemlidir.

* '93 Newroz eylemleri Kürtlerin yoğun olarak oturduğu semtlerde gerçekleşti. PKK'nın kitle temelini de ifade eden bu kesim, farklı toplumsal sınıf ve katmanlara tekabül ediyor. Kürt ulusuna mensup işçilerden küçük-burjuvazinin değişik kesimlerine kadar bir yaygınlık ve çeşitlilik arzediyor bu. Ulusal harekete yaygm ve güçlü bir destek sunan bu sınıflar, aynı zamanda toplumun emekçi kesimini de oluşturuyorlar.

PKK'nın işçileri ve şehir emekçilerini ulusal hedefler doğrultusunda harekete geçirme yeteneği gösterdiğini, mücadelede tayin edici küçümsenemeyecek bir politik etkinliğinin olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

* Newroz'a katılan işçi ve emekçiler, yalnızca ulusal talepler etrafında harekete geçmişlerlerdir. Gösteriler sırasında atılan sloganlar da bunu gösteriyor. Farklı sınıflara mensup emekçilerin aynı potada, ulusal program etrafında birleştirildiğini söyleyebiliriz. Örneğin Kürt ulusuna mensup işçiler, ulusal talepleri sınıfsal taleplerle birleştirerek değil de, yanızca Kürt oldukları için ulusal hareketin hedef ve talepleri doğrultusunda harekete geçmiş ve eylemlere katılmışlardır.

Kürt ulusuna mensup işçi ve emekçileri ulusal program etrafında birleştirmenin en somut ve canlı örneğini bu eylemlerde bulabiliriz. Bu PKK'nın başarısı olarak görünse de, açmazlarını ve gelecekte karşılaşacağı zorlukları gösteriyor. Zira, PKK, işçi ve emekçilerin sınıfsal taleplerine cevap vermekten uzaktır. Ve bu durum onu gelecekte "sıkıntılar ve güçlükler"le karşı karşıya getirecektir.

* '92 Newroz'unda ve 15-16 Ağustos'ta olduğu gibi gösteriler yığınsal ve yaygm olarak gerçekleşti. Eyleme katılımlar en asgari rakamlarla 20 binin altında değildir. Dahası eylemlerin biçimleri oldukça çeşitli ve zengindir. Kepenk kapatma, yürüyüş ve mitingler, barikatlar, oturma eylemleri, açlık grevleri, devlet güçleri ile taşlı sopalı, yer yer silahlı çatışmalara kadar varan her türlü eylem biçiminin aynı gösteride veya farklı gösterilerde uygunlandığı söylenebilir. Dolayısıyla gösteriler, biçim ve militanlık olarak en üst düzeyde gerçekleşmektedir.

Anca '93 Newroz'unda daha farklı bir durum vardı. PKK tarafından verilen talimat ve tek taraflı ateşkes kararına uygun olarak gösteriler daha farklı seyretti. Yoğun saldırılara rağmen Newroz'u kutlama kararlılığı gösterildiği halde, "yapılan saldırılara herhangi bir karşılık verilmedi." Bu, PKK'nın politik etkinliğinin bir göstergesi ve Kürt halkının ona duyduğu güvenin bir ifadesi sayılmalıdır.

Kürt halkı ateşkese uygun davranma ile devletin saldırıları ve bu saldırılara cevap vermeme arasında kaldı. Bu, eylemleri sağa çeken ve öfkeyi dizginleyen bir işlev gördü. Devletin saldırılarına ise rahatlık ve pervasızlık sağladı.

Burada dikkat çekici olan ve gelecek için gözetilmesi gereken şudur: Gösterilerin sessiz, slogansız ve resmi geçit töreni havasında yapılması kaydıyla devlet ses çıkarmamakta, müdahale etmemektedir. Örneğin, 21 Mart'ta öldürülen iki yurtseverin cenaze törenlerine polis hiç müdahale etmemiştir. Her birine toplam 20 bin civarında insanın katıldığı cenaze törenlerinde slogan atılmadı. Önderlik edenler, "ateşkes kararına uygun olarak" slogan atılmasını ve "taşkınlık" yapılmasını özellikle yasakladılar. Böyle gösterilere müdahale etmeye gerek de olmuyor zaten!

HEP yöneticileri ile devlet arasında bu noktada gizli bir anlaşmanın-görüşmenin olduğunu söylemek de mümkündür.

Devlet gösterileri ezemediği yerlerde düzen sınırları içine çekmekte ve ehlileştirerek "barışçıl" biçimler almasını sağlamaya çalışmaktadır. Şiddet saldırısının hedeflerinden birinin bu olduğu rahatlıkla söylenebilir.

* Devlet tarafından örgütlenerek kışkırtılan şovenizmin, Türk işçi ve emekçileri üzerinde küçümsenmeyecek bir boyuta ulaştığını söyleyebiliriz. Ulusal farklılıklar özel olarak öne çıkarıldı, teşvik edildi ve desteklendi. Türk ve Arap milliyetinden işçi ve emekçiler, bu milliyetçi kampanyanın asıl hedefiydi ve devletin hedeflenen amaca ulaştığını söylemek mümkündür. Örneğin Newroz kutlamalarına katılanların hemen tümü Kürttür. Kürt olmayanlar ya ilgisiz ya da "Kürtler ne istiyor bizden" tutumu içerisindedir.

Bu arada, Kürt ulusuna yönelik genel saldırılara ilgisiz kalındığı da eklemeliyiz. İşçi sınıfı başta olmak üzere emekçi sınıfların, Türk şovenizminin önemli ölçüde etkisinde olduğunu ve hatta bu sürecin devlet kampanyası ile daha fazla ilerlediğini söylemek mümkündür.

Düzen bölgenin özellikleri ve ulusal farklılıkların öneminin farkındadır ve bunu çok iyi kullanmaktadır. Devrimci hareket içinse bunu söylemek olanaklı değildir. Devletin bölgesel politikalarının öneminin farkında değildir. Ayrıca da müdahale gücü yoktur.

PKK ise bazen devletin işini rahatlatan bir tutum içine girebiliyor. "Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği" gibi örgütlenmelerle ulusal farklılıkları öne çıkaran ve sınıf içinde bölünmeyi yaratacak olan çabaları buna örnektir.

* En önemli soruna geliyoruz. Devlet Adana'da Newroz kutlamalarına şiddetle saldırmaya neden özel önem verdi? Aksoy'un konuşmasını hatırlayalım. "Diğer iller başka, Adana başka", diyordu. Demek ki Adana devlet için özel bir önem taşıyor. Ve bu önemi itiraf etmek, açıklamak zorunda kalıyor.

Evet, Adana devlet için önemlidir. Ama biz komünistler için de hem de daha fazlasıyla önemlidir.

Adana sınıf hareketiyle ulusal hareketin içiçe geçtiği ve nesnel olarak çakıştığı bir bölgedir. Bu iki nedenden dolayı böyledir. Birincisi; bugün için sınıfsal hareketle ulusal hareketin dayandığı sınıfsal temeller aynıdır. Aynı sınıfları örgütlemek, harekete geçirmek durumundadır. İkincisi; komünist hareketle devrimci hareketin ve PKK'nın politik etkinliği a aynı sınıflara yönelmekte ve aynı sınıfları hedeflemektedir. Dolayısıyla, Adana, sınıf hareketi ile ulusal hareketin başarıyla birleştirilmesi için en uygun ve elverişli koşullara sahiptir.

Düzen politikaları ile sosyalist, devrimci ve ulusal politikaların en iyi sınanabileceği ve karşılıklı iki kamp halinde en sert, en keskin şekilde çatışacağı bir alandır. Düzen ve devrim politikalarının sınandığı bir laboratuvardır. Dolayısıyla politik alanda herhangi bir yumuşamaya elvermez. Sınıfsal ve ulusal çelişkilerin net ve kesin olmasının asıl nedeni budur.

Adana sınıf hareketi ile ulusal hareketi birbirine en iyi bağlayabileceğimiz bir alan ve köprüdür. Dahası, ulusal hareketle metropollerdeki sınıf hareketini birleştirmeye çalışmanın, **başlama ve birleştirme** köprüsüdür.

Ulusal hareketle sınıf hareketini birbirinden ayırmak, yalıtmak ve tecrit etmeye çalışmak devletin temel hedeflerindendir. Türk ve Arap emekçileri arasında Kürt düşmanlığı yayarak fiilen örgütlemek, yaygın ve dozu artarak süren şiddet, bu politikalarından bazılarıdır. Şiddetle yıldırmak, gözdağı vermek ve geriletmek, şovenizm propagandası ile de sınıfın birliğini parçalamak ve önlemek istenmektedir.

Ulusal harekete yönelik saldırıda şiddet her zaman temel silahtır. Şovenizm kampanyası ise Türk ve Arap emekçilerini şaşırtmak ve kitle desteği yaratarak ulusal hareketi tecrit etmek amacına yöneliktir. Temel konusu ise Kürt düşmanlığıdır. Yetmediği yerde ise hemen terör gündeme so-

kulmaktadır.

Devlet Newroz'da bunu önemle gözetmiştir.

Evet, "Adana'da başka"!

Düzenin bu politikasını bozarak boşa çıkarmak bu dönemde önem taşıyor. Bunu gözeten bir politik çalışma tayin edeci önemdedir. Son sözü işçi sınıfı söyleyecektir. Ve söyleyeceğini söylememiştir daha...

* Newroz bir sınavdı. Ve devrimci hareket kanıksandığı ve alışılageldiği üzere sınavı veremedi yine. Sol grupların içi boş iddiaları ve gerçek dışı beyanlarına rağmen böyledir bu. "Kürt sorununu işçi ve emekçilerin gündemine sokmayı başarma"sı bir yana, varlığı bile hissedilmedi. "Ulusal hareket nereye?" sorusunu soranlar, kendilerine "devrimci hareket nereye?" sorusunu sormalıdırlar asıl.

Bu, devrimci harekete ilişkin tahlillerimizin, ne yazık ki, yeniden doğrulanması ve doğruluğunun en yeni ve en güncel kanıtıdır.

Önderlik boşluğunu hızla ve güçlü adımlarla doldurmalıyız.

Parti için daha güçlü, daha yaygın ve etkin politik ve örgütsel çalışma! Görev ve sorumlulukların yerine getirilmesi buradan başlıyor.

A. SEYHAN

25 Mart '93

Teksif'e karşı Tekstil-İş tuzağı

Çözüm devrimci sınıf mücadelesidir!

Teksif sendikasının sözleşmeyi bağıtlamasıyla birlikte üç aydır Adana'da yoğun bir sendika trafiği yaşanıyor. Teksif'ten istifa ediliyor ve DİSK Tekstil'e kayıtlar yapılıyor. DİSK Tekstil'in örgütlendiği fabrikalar; Bossa 1-2-4, Teksa, Çukobirlik ve Ceytaş. Bu sendika değişimi yalnızca ve yalnızca duyulan öfke ve tepkinin bir ürünü. İşçilerle yapılan sohbetlerde kimileri DİSK'in de bir şey yapamayacağını söylüyorlar. Kimileri de belki daha iyi olur umudu taşıyorlar. Sonuç olarak bu konudaki düşünceler tam olarak net değil.

Ben de bu işçilerden biriyim ve DİSK içinde gördüğüm olumsuzluklardan sözetmek istiyorum. DİSK tarafından düzenlenen bir işçi toplantısında işçiler "Kahrolsun düzen, yaşasın sosyalizm!" diye slogan attılar. DİSK temsilcileri ise atılan sloganları yadırgadıklarını söylediler. Nedeni de şu imiş: Toplantıda ANAP'a, DYP'ye oy veren işçiler varmış ve onlara hakaret sayılırmış bu atılan sloganlar. Yine Teksa işçileri tarafından DİSK binasında yapılan başka bir toplantıda, ertesi günkü işten çıkarmalar karşısında ne yapılması gerektiği tartışılırken, işçilere, "aman ha aman, yasal olmayan bir eylem yapmayın!" "nasihat"ında bulundular. Böylece gerçek yüzlerini olanca açıklığıyla sergiliyorlar. Düzene yamanan bu reformistler, işçileri nasıl satarız da altımıza lüks arabalar, deniz sahillerinde villalar alırız kavgasını veriyorlar.

Kendi kendime soruyorum; bunlar nasıl olacak da işçileri temsil edecekler? Hayır dostlar, bunlar bizleri temsil edemezler ve etmelerine fırsat vermemeliyiz. Düzenle uzlaşanlarla yürümemiz mümkün değildir. İşçi sınıfı tarihte hiç bir zaman düzenle uzlaşarak bir şey kazanamamıştır ve kazanamayacaktır.

Öte yandan kendini sınıfın temsilcisi olarak gören kimileri de; DİSK örgütlenmeli, ama bu kadrolarla bu iş olmaz, diyorlar. DİSK'i bir kadro olayı olarak görüyorlar. Oysa DİSK bir anlayışı temsil ediyor ve DİSK'i oluşturan insanlar da bu anlayışın ürünüdürler. DİSK'e böyle bakmanın daha doğru olduğuna inanıyorum. Buradaki DİSK temsilcileri enflasyonun, işsizliğin, açlığın sorumlusu olarak Teksif'i gösteriyorlar. Böylece kendi gerçek yüzlerini de ortaya koyuyorlar. İşçilerin aptal olduğunu düşünüyor olmalılar! Tüm bunların tek bir sorumlusu vardır, o da kapitalist sistemin kendisidir. Teksif ise bu sistemin bir aracıdır. Düzen de biliyordu Teksif'in işçiler nezdinde epeyce yıprandığını. DİSK'in yeniden gündeme girmesi bununla doğrudan bağlantılı.

Ve ben diyorum ki; bizleri ne Teksif, ne DİSK, ne de düzen partileri kurtarabilir. Bizi kurtaracak olan kendi kollarımızdır, kendi bilimimiz, kendi örgütlü gücümüzdür.

Yaşasın özgürlük, yaşasın sosyalizm!

Yaşasın işçilerin birliği!

C. YÜKSEL

Adana'da hoşnutsuzluk ve arayış

Görev bizi bekliyor!

Adana işçi sınıfı son dönemde büyük bir hareketlilik yaşadı. Özellikle Tekstil işkolunda toplusözleşmeden sonra, işçiler bağlı bulundukları Teksif sendikasına tepki gösterip DİSK'e akın etmeye başladılar. Tepkileri kuşkusuz ekonomik nedenlerden kaynaklanıyor. Bossa fabrikasında işçiler sendika başkanına neden satıldıklarını sorduklarında aldıkları yanıtlar onları çileden çıkardı. Sert tartışmalara neden oldu. Bunun üzerine sendika başkanı işçileri başından kovmak için silah çekti. Olayı devletin kolluk kuvvetlerine bildirdiler. Fabrikaya gelen polis dört işçiyi gözaltına aldı. İşçiler gözaltına alınan arkadaşlarının serbest bırakılması için yemek boykotu kararı aldılar ve arkadaşları serbest bırakılmazsa çeşitli eylemlere gideceklerini açıkladılar. Bunun üzerine gözaltına alınan işçleri serbest bırakmak zorunda kaldılar.

Teksif'e bağlı Teksa fabrikasında ise işçiler sabah servislere binip Teksif Yeşiloba şubesinin önüne gelerek, "Kahrolsun Sarı Sendika!", "Kahrolsun Teksif!", "Satılmış Şevket Ağa!" gibi sloganlar atarak sendikanın camlarını kırdılar. "İşçiyiz, Haklıyız, Kazanacağız!", "Kahrolsun Sendika Ağaları!" sloganları eşliğinde DİSK binasına doğru topluca yürümeye başladılar. Devletin kolluk kuvvetleri işçilerin önünü keserek dağıtmaya çalıştı. Ancak işçilerin gösterdiği zayıflık karşısında polis müdahale etmedi, DİSK binasına kadar yürümelerine izin verdi. DİSK binasında gerekli belgeleri doldurup dağıldılar. Ardından DİSK binasında bir basın toplantısı yapıldı. DİSK Tekstil yöneticileri yaptıkları konuşmada düzene şu veya bu biçimde hiç bir şekilde dokunmadılar. Açlığın, sefaletin, baskının ve zulmün tek sorumlusu olarak Teksif sendikasını göstererek bol bol saldırıp durdular. İşçilerin kurtuluşlarının ancak ve ancak DİSK'in çağdaş sendikacılık anlayışında olduğunu vurgulayan konuşmalar yaptılar. Tabi eski yorgun devrimcilerden bol bol alkış alıyorlardı. Adana'da 13 yıl önce en kitlesel ve güçlü olan, "Mahir, Hüseyin, Ulaş, Kurtuluşa Kadar Savaş!" ve "Tek Yol Devrim!" diye haykıranlar, bugün SHP ve DİSK'i nasıl kurtaracaklarının ve kendiliğinden de olsa gelişen işçi hareketindeki ve emekçi katmanlardaki öfkeyi, kini ve nefreti düzeniçi kanallarda nasıl eriteceklerinin hesabını yapıyorlar. Gelişen Kürt ulusal hareketine karşı kabaran milli duygularıyla harıl harıl işçileri DİSK'e götürmeye çalışıyorlar. Utanmadan, sıkılmadan DİSK'i işçilere devrimci bir sendika olarak yutturmaya çalışıyorlar. Ve en kötüsü de bu insanlar fabrikalarda "öncü işçiler" olarak karşımıza çıkıyorlar. Yıllardır burjuvazinin ve kendisinin sınıf çıkarlarından başka bir şey düşünmeyen Teksif yöneticileri tarafından düzene peşkeş çekilen işçi sınıfı, bu kez de sözümona kendilerini sınıf sendikacısı olan lanse eden DİSK'liler tarafından düzene peşkeş çekilmeye çalışılıyor. Ancak gerçek yüzlerini gizlemekte büyük bir güçlük çekiyorlar. İşçilerin bir çoğu DİSK'in Teksif'ten farklı olamayacağını çok kısa bir süre içinde gördüler. Öte yandan sosyalizm adına mücadele ettiği iddiasında olan, fakat sınıfla şöyle ya da böyle hiç bir ilişkisi olmayan devrimci gruplar ise ancak uzaktan bir seyirci olarak bakıyorlar.

Sınıfa önderlik görevi bizi bekliyor!

Çağla UMUT

H. Fırat

Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm

EKSEN Yayıncılık

Düzen ve terör

Sermayenin kan dökücü yüzünü, bunalıma düştüğü dönemlerde ve coğrafyalarda en açık biçimiyle görmek mümkündür. Böylesi dönemlerde, burjuvazinin klasik yönetme sanatındaki tüm „incelikleri" bir tarafa bıraktığı, kendi yönetme gücünü daha açık biçimler altında zora dayandırdığı görülür.

Türkiye'de, sermayenin krizinin tüm alanlarda derinleşmesini sürdürdüğü bu coğrafyada, bu nedenledir ki devlet terörü uzun bir süredir gündelik yaşamın ayrılmaz bir parçası durumundadır. Toplu katliamlar, „yerinde infaz"lar, „kayıp"lar, işkencede ölümler vb. vb. Tüm bunlar artık Türkiye insanının „alışkanlık" kazanmaya başladığı „sıradan" olaylardır.

Kimilerinde derinden derine bir yumuşama ve demokrasi beklentisi doğuran DYP-SHP koalisyon hükümeti dönemi ise, tersine terörist devletin katliam politikasının doruğa ulaştığı bir süreç oldu. Şırnak, Lice, Kulp, Göle vb. Kürt il ve kasabalarında devlet eliyle tezgahlanan katliamlar; 100'ü aşkın devrimcinin kontr-gerilla, hizbi-kontra gibi devletin cinayet şebekelerince katli; Tuzla-Cam Ambalaj'dan başlayıp son olarak Kağıthane eylemine kadar hemen tüm işçi eylemlerine devletin kolluk güçlerinin saldırısı; memur eylemlerine saldırılar; devrimci basına ve legaliteye yoğunlaşan baskılar; ilerici gazetecilerin katledilmesi vb., son birbuçuk yıla sığdırılan baskı ve katliamlarının yalnızca bazılarıdır.

Bu katliam politikasının bizzat sosyal-demokratların da ortağı olduğu bir gerici burjuva koalisyon tarafından yürütülüyor olması; düzen ve devrim arasındaki kutuplaşmanın aldığı keskin biçimlerin ifadesidir. Kendi „sübap" gücüne, sosyal-demokratlara katliam düzenletmek zorunda kalan düzen, kendi içinden daha „ılımlı-yumuşak" bir alternatif çıkarma kudretini de yitirmekte demektir.

Bu ise hem düzenin krizinin derinliğini göstermekte, hem de buna bağlı olarak terörün kısa süreli bir politika olmadığını...

Terör bunalımın zorunlu kıldığı bir yönetim tarzıdır

Terörün, burjuva düzenin yönetim tarzının en önemli unsuru haline gelmesi, herşeyden önce sistemin ideolojik planda düştüğü boşluğun, krizin bir ürünüdür. Emekçileri olağan ideolojik motiflerle bir arada tutamayan burjuva düzen ideolojik plandaki boşluğu iki yöntemle doldurmaya çalışmaktadır. Birisi kısa süreli ideolojik kampanyalar ve diğeri ve daha önemlisi terör. Terör ve ideolojik kampanya silahının iç içe nasıl kullanıldığının en çarpıcı örneğini Uğur Mumcu cinayeti vesilesiyle yaşadık. Devrimcilere yönelik „yerinde infaz"lar ise bu yöntemin süreklileştirilmiş bir örneğidir. Her iki örnekte de devletin kendi cinayetlerini, „içteki ve dıştaki teröristlere karşı mücadele" sloganı altında yoğun bir ideolojik kampanyaya çevirme çabalarını izledik... Düzenin bu yöntemi belirgin bir başarıyla kullandığı da açıktır.

Düzenin ideolojik krizinin iki nedeni var. Bu iki nedenden en önemlisi kuşkusuz ki Kürt ulusal mücadelesidir. Kürt ulusal mücadelesi Kemalizmi toplumu birleştiren bir ideolojik hamur olarak hayli işlevsizleştirmiştir. İkinci neden ise „yeni dünya düzeni"nin yarattığı dengesiz bir dünya durumudur. Bu dengesiz dünyada Kemalizmin „misak-ı millici"liğin sömürgeci karakteri kadar savunmacı karakteri de tartışmalı hale gelmektedir.

Kürt ulusal sorununun Kemalizmi ideolojik olarak işlevsizleştirmesi, politik dengeleri önemli ölçüde sarsabilmesiyle mümkün olabilmiştir. Düzen tarafından bir „topyekün savaş" ilan etmeyi zorunlu kılan tam da bu gerçeğin kendisidir. Türkiye sıcak savaş alanları ve „cephe gerisi" ile tam bir savaş alanına dönüşmüştür. Ülkenin batısı, şimdilik bir cephe gerisi olarak değerlendirilmekle beraber, gelinen yerde devlet açısından da, ulusal hareket açısından da savaşın kaderi tümüyle bu „cephe gerisinde" ne olup biteceğine bağlıdır. Bu nedenle ülkenin batısında Kürt ulusal mücadelesini rahatlatacak her türlü gelişme ve çabaya karşı da düzen daha bugünden savaş açmıştır. Ki "topyekün savaş"ın en belirleyici yanıdır bu.

Ülkenin batısında cepheyi açabilecek en önemli güç işçi sınıfıdır. Yalnızca tarihsel özellikleri nedeniyle değil, konjonktürel sıkışmışlığı ve mücadele isteği ile de... Düzenin krizinin en temel öğesi iktisadi alandaki krizdir. Bu kriz nedeniyle düzen sınıfa herhangi bir „sus payı" verebilecek durumda değildir. Verebildiği işsizlik, özelleştirme, taşeronlaştırma ve düşük ücrettir. Bu tablo ise işçi hareketini dinamitleyebilecek nesnel öğelerin birikmeye başladığını göstermektedir.

İşte böylesi bir savaş ve kriz tablosunda, düzen tüm güçlerini „savaş düzenine" göre tek bir hat üzerinde toplamak zorunda kalmakta; bu ise burjuva muhalefet, basın ve sendika bürokrasisi ile sınıf arasındaki ilişkinin zedelenmesine neden olmakta; sınıfın düzen güçlerine güvensizliğine yolaçmaktadır.

Tablo bu olunca, terörün niçin düzenin zorunlu bir yönetim tarzına dönüştüğü, düzenin niçin klasik yönetim sanatının „inceliklerine" dahi tahammül edemediği soruları da açıklığa kavuşmaktadır.

Son dönemde İçişleri Bakanının üstüste düşen iki açıklaması; burjuva devletin katil devlet görüntüsünden çekinmediğini, tersine bu görüntüyü özellikle öne çıkarmak istediğini de göstermektedir.

Terör devletinin İçişleri Bakanı, düzene teslim olmayan tüm güçleri kastederek küstahça bir üslupla şunları söylemektedir; „İstersek hepsini öldürür, sonra da intihar etti deriz."

Bu açıklamanın ardından, acaba „dil sürçmesi mi", „amacı aşan açıklama mı?" vb. türünden tartışmalar sürerken; sanki bu tartışmaları tekzip etmek istercesine bir başka açıklama yaptı düzenin eli kanlı bakanı: „Devlet adam öldürmek için gizli örgüt kurmaz, öldürüse kendisi öldürür."

Düzen terörist-katliamcı yüzünü kitlelerden saklamak değil, tersine bu yüzünü kitlelere özellikle göstermek istemektedir. Vermek istediği mesaj en küçük direnme çabasının dahi şiddetle ezileceğidir. O terör uygulayan devlet imajını özellikle öne çıkarmaya ve bu terörist karakterini kitleler nezdinde mümkün olduğunca meşrulaştırmaya çalışmaktadır.

Bu amaca ulaşmak için komünistleri, devrimcileri, devrimci ulusal hareketi ve Kürt halkını, hakkını arayan işçi ve memurları vb. "terörist" ilan etmektedir. Böylece bir yandan her türlü mücadeleyi terör ilan ederek mücadele eğilimini törpülemeye ; diğer yandan da kendi terörünü „terörizme karşı mücadele" bayrağı altında meşrulaştırmaya çalışmaktadır.

Terörün amaçladıkları

Düzen terörünü kitleler nezdinde meşrulaştırmanın bir sınırı var. Belirli bir süre sonra, bu cinayetler sorgulanmaya ve giderek tepki toplamaya başlıyabileceği açıktır. Örneğin, Uğur Mumcu cinayetinin ardından yaşanan kitlesel gösteriler - sonuçta ne denli düzenin kanalına akıtılabilmiş olursa olsun-, toplumun ara katmanlarında terö-rist devletin katliamlarına karşı bir tepkinin oluşma-ya başladığını da göstermiştir. Bu gösterilerde devlet terörü, kontrgerilla, hizbi-kontra vb. aleyhine sloganların belirgin bir etki alanı bulabilmesi, açıktır ki bu içten içe biriken tepkilerle doğrudan bağlantılıdır.

Bedri Yağan ve dört arkadaşının katlinden sonra da, „sokaktaki insan"da henüz yeterli cesaret ve açıklıkta olmasa da bir tepkinin izlerini gözlemlemek mümkündü. Aynı gözlem son Bahçelievler katliamı için de geçerlidir. Düzenin, katliamlarına uzunca bir süre bir toplumsal onay alamayacağının ilk göstergeleriydi bunlar. Zaten düzen açısından da hedefin aktif bir onay olduğu söylenemez. Düzen orta vadede sinikliği, korkuyu, alışkanlığı ve bu temelde „sessiz bir onay" demek olan tepkisizliği hedeflemektedir. En büyük şansı kendisi gibi geniş kitlelerin de ideolojik bir amorfluk içerisinde bulunması, bir çıkışsızlık yaşamasıdır.*

İdeolojik-örgütsel planda çıkış kanalı bulmakta zorlanan kitleler üzerinde, devletin her katliamı „devletle başetmek mümkün değildir" inancını pekiştirecektir. Düzenin kitlelerde yaratmak istediği psikoloji de budur. Kitlelerin mücadele isteklerini törpülemek; bıkkın ve umutsuz bir ruhhali yaratmak... Ne var ki bu yığınları „öncüsüzleştirme"den ulaşılabilecek bir hedef değildir. Bu nedenle terör politikasının odağında öncüler vardır.

Terör politikasının ilk ve temel amacı öncüye diz çöktürmek, onu düzenin açık bıraktığı tek yola, onursuz bir teslimiyete, yozlaşmış bir liberal platforma sürüklemektir. Düzenin şiddet politikası sınırlı bir amaca bağlı değildir. Şiddet politikası her alanda süren tam bir dizçöktürme operasyonudur. Düzen tarafından çizilen sınır son derece nettir. Teslim olmak ya da şiddet yoluyla ezilmek!

Öncüsüzleştirme politikasının temel unsuru olan yoğunlaşmış terörle pek çok amaç içiçe hedeflenmektedir. Fiziki ve ideolojik tasfiye; kitlelerden yalıtma; kapalı devre bir eylem alanına ve zamansız bir hesaplaşmaya zorlama vb.

Fiziki tasfiye özellikle mücadelede ısrar gösteren hareketlerin önderliklerinin fiziken yokedilmesi suretiyle gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır. Düzen, devrim güçlerinin kitle tabanından yoksunluğundan da yararlanarak, mücadelede sınanmış tecrübeli kadroları fiziken imha ederek devrimci örgütlerin „geleceğini" yoketmeye çalışmaktadır.

Tasfiye amacının bundan çok daha önemli ve güncel bir boyutu daha var. İdeolojik tasfiye. Dev-

---

* Çıkış belirli ölçülerde „islamcı alternatif"lerde bulunmaktadır.

let terörü ideolojik tasfiyenin bir aracı ve hızlandırıcısıdır. Devrim cephesinde hala süregelen inanç erozyonu bu politikanın başarısının nesnel temelini oluşturmaktadır. Yoğunlaşan ve fiziki imhalarla bütünleşen devlet terörü, devrimci hareketin zayıf unsurları üzerinde mücadeleden kaçış yönünde bir eğilim doğurmaktadır. Bu unsurların mücadeleden kaçışları ya tek tek devrim saflarını terketmek biçiminde olmakta, ya da daha tehlikelisi, hareketin devrimci çizgisini tasfiye ederek, onu düzenin istediği doğrultuda ehlileştirmek, reformculaştırmak çabasına bürünmektedir.

İçinden geçilen süreçte tüm devrimci hareketin bünyesinde tasfiyeciliğin atağa geçmiş olması, düzenin öncülere uyguladığı şiddet politikasından bağımsız düşünülemez. Düzen yoğunlaşmış şiddetle, inanç erozyonunun ürünü olan bilinç ve eylemdeki ataleti korku aracılığıyla da pekiştirmeye çalışmaktadır. Güçsüzlük ruhhali, politik olaylara müdahale bilincinde zayıflık, öldürücü bir apolitizm devrimci grupların bünyesinde yeşerebilmektedir.

Kısacası düzenin öncüsüzleştirme politikası, herşeyden önce, öncüleri öncülük bilinci ve iradesinden uzaklaştırmayı amaçlamaktadır.

Görev karşı koyuşu örgütlemektir

Terör devletini, onun katliamlarını teşhir etmeden, düzeni bu noktadan geriletmeyi başaramadan, mücadeleyi ilerletebilmek imkansız değilse bile, bir hayli zordur.

Görev, terörist devletin katliamlarına karşı geniş yığınlarda bir karşı koyma bilinci oluşturabilmek; siyasal çalışmamızı düzenin topyekün saldırısına topyekün bir karşı saldırı perspektifiyle yürütebilmektir. Bu görevi başarabilmek için olayların gelişimini önceden görebilmek ve bu temelde uyarıcı, hazırlayıcı ve örgütleyici fonksiyonları teşhir faaliyetiyle birleştirebilmek zorunludur.

Ne halihazırda olduğu gibi olayların arkasından yürütülen sınırlı bir teşhir faaliyeti, ne de olayları önceden öngörmüş olmak böyle bir görevi başarmak için tek başına yeterlidir. Örneğin; sınıf hareketine uygulanan terörün daha da yoğunlaşacağını öngörmek, öncü işçileri bu konuda uyarıp hazırlıklı kılma yönünde ısrarlı bir çaba ile birleşmiyorsa, kendi içinde fazlaca bir değer taşımaz.

Aynı şekilde, eğer terörist devleti teşhir faaliyeti, toplumun tüm kesimlerine yönelik baskı ve terörü kapsayan bir teşhir faaliyeti değilse, yine etkili bir faaliyet yürütmüş sayılamaz. Biz, bu sorunun propaganda ve teşhirinde de sınıfın dikkatini kendinden öteye çevirebilmesini sağlayacak perspektif ve yöntemlere sahip olabilmeliyiz ki, yürüttüğümüz faaliyet sınıfın siyasal bilincini geliştirecek etkilerde bulunabilsin. Ayrıca bu, devlet terörürün gerçek amacını gösterebilmek için de zorunludur. Zira düzen, zaten öncülere yönelik terörünü açık açık uygulamakta ve kitlelere ise bunu „terörizme karşı mücadele" olarak sunarak öncü ile kitleyi yalıtmaya çalışmaktadır. Böylece kendi terörüne meşruluk kazandıracağını düşünmektedir. Biz, terörist devletin baskılarını mücadele etmek isteyen her kesime uyguladığını, „sıradan insan"ın dahi devletin bu keyfiyete varan terörüne maruz kaldığını gösterebildiğimiz oranda, bu yalıtma ve meşrulaştırma çabasını boşa çıkarabiliriz. Devletin polisi ve jandarmasınca tecavüz edilerek öldürülen bir öğrenci, sözde dur ihtarına uymadığı için sokakta öldürülen bir genç, polise „cevap verme" cüreti gösterdiği için sokak ortasında dövülenler vb., tümü bizim propaganda faaliyetimizin kapsamı içerisinde olabilmelidir.

Sorun, buradaki ilişkiyi Kürt köylüsüne atılan bomba, devrimciye-komüniste sıkılan kurşun, işçiye-memura inen jop, ilerici gazetecilerin katli vb. arasındaki bağlantıyı doğru kurabilmek; kitlelerde düzen ve devrim arasındaki saflaşmanın bilince çıkmasını sağlayabilmektir. Terörist devletin baskılarının, „teröristlere" karşı bir mücadele değil, aksine terör düzeninin direnenlere, devrim saflarına karşı bir saldırısı olduğunu gösterebilmektir.

Böyle bir politik çalışmanın başarısının ise, gelgeç bir faaliyet ile yalnızca olayların arkasından, o da son derece kısmi bir teşhir çabasıyla mümkün olamayacağı açıktır. Düzenin terörüne karşı faaliyet, süreklileştirilmiş bir "kampanya" faaliyeti olarak düşünülüp yürütülebilmelidir. Merkezden en alt birime kadar, her somut olay, her olası gelişmeyi anında değerlendiren ve müdahaleye dönüştürebilen bir çalışma!.. Örneğin, bir lisede bir öğrenci katledilmişse, bu fabrikalarda ve gençlik birimi tarafından gençliğe dönük bir propaganda ve teşhir faaliyetinin konusu yapılabilmelidir.

Unutmamak gerekiyor ki, politik faaliyetin sürekliliği, yalnızca süreklileşmiş, belli alanlar üzerinde yoğunlaşmış bir faaliyet anlamına gelmez; aynı zamanda saptanan politikaların, politik hedeflerin de dönemsel, gelgeç olmaması; bu alanda da süreklileşmiş ısrarlı bir faaliyet yürütebilmek anlamına da gelir.

Yakın dönem gençlik hareketinin sorunları

Gençlik Örgütleri Koordinasyonu

Gençlik Örgütleri Koordinasyonu (GÖK); öğrenci hareketinin, geçen yıldan bu yana devrimci öğrenciler dar tabanı üzerinde dönemsel eylemlerle kendini üretmekte giderek zorlandığı bir dönemde oluşturuldu. Başlangıçta sınırlı sayıda gruptan oluşan bu adım, bir-iki hafta gibi kısa bir sürede, dikkate değer tüm gençlik örgütlerini bünyesinde topladı.

GÖK'ün bu kadar kısa sürede bir çekim merkezi olabilmesinin nedeni nedir? Bu soruya verilecek yanıt, gençlik örgütlerinin içinde bulunduğu durumu sergilemede başlangıç noktası olabilecektir. Düzenin baskı ve terörünü kitle bağlarını genişleterek etkisiz kılma başarısının gösterilememesi ve alanın özgüllüğünün ortaya çıkardığı gelişmelere pratikte müdahale edebilme gücünün ortaya konulamaması, bu soruya verilecek yanıtın bir yanını oluşturmaktadır. Fakat bu sonucu da doğuran temel sorun, bugüne kadar izlenen ideolojik-politik müdahale yönteminin somut sürecin bizzat kendisi tarafından hızla etkisizleştirilmesi ve bunun karşısında gençlik hareketliliğinde yaşanan gerilemeye nasıl müdahale edileceği konusuda yaşanan belirsizlik ve perspektifsizlik olmuştur.

Gençlik örgütlerinin GÖK'e yönelmesinde başlangıçta değişik misyonlar yüklenilerek farklı görüntüler çizilmeye çalışıldı. Fakat bugün gelinen yerle birlikte ele alındığında, yukarıdaki soruya verilecek yanıt, yönelişin gerçek nedenini ortaya koymaktadır. Açıktır ki, varolan tüm gençlik „kitle" örgütlerinin yaşanan sürecin kendisi tarafından boşa çıkarılmış olması, birçok grubu, bu oluşumun içinde yer almaya zorlamıştır. Böyle bir yapılanma ihtiyacını duyan sınırlı sayıda grup dışta tutulursa, diğer tüm grupların sırf dışında kalmamak kaygısıyla hareket ederek bu oluşuma katıldıkları, yine somut sürecin kendisi tarafından doğrulanmıştır.

Devrimci gençlik saflarında ve onun ileri kadrolarında ideolojik düzey bir hayli düşüktür. Bunun nedenlerinden biri, kısır çekişme ve rekabetin ideolojik tartışma ve mücadele ortamını yok etmesi olgusudur. Bununla doğrudan bağlantılı olan ikincisi ise, alanın özgül sorunlarıyla toplumsal-siyasal sorunlar arasındaki bütünlüğü kurarak işleme başarısı gösterilemediği oranda, öğrenci gençliğin dar alanına hapsolmadır. Bu zemin üzerinde grupçu-sekter bir pratik de kaçınılmazdır.

Bugün devrimci gençlik hareketinin gerilemesi ve daralması karşısında etkili hiç bir politika üretilmemesinin temel nedeni ideolojik alanda yaşanan karmaşa ve geriliktir. Yaşanan bu gerileme ve kitle dışılık, ideolojik karmaşa ve politika üretmedeki kısırlık aşılmadan giderilememez. İdeolojik perspektiflerdeki netlik, bu alanın birikmiş sorunlarına müdahalede başarının önkoşuludur. Gençlik önderlerinin yıllardır burjuva-demokratik önyargılarla ideolojik çıkmaza itildiği bir durumda ise bunu başarmak kolay değildir. Ancak bu burjuva-demokratik önyargıların siyasal yaşamın gerçekliğinin sert duvarına çarptığı ve hızla boşa çıkarıldığı bir dönem yaşanmaktadır. Böyle bir dönemde komünistlere düşen görev, devrimci gençliğin yaşadığı ideolojik karmaşaya uygun araç ve yöntemlerle müdahale etmektir. Zira, devrimci gençliğe tutarlı bir dünya görüşü sunmak, onun devrimci-siyasal eylemini doğru bir çizgide yönlendirmek ve doğru hedeflere yöneltmek, proletaryanın sosyalizm bayrağı altında mücadeleye seferber etmek görevlerini yalnızca komünistler başarabilirler.

Bu dönem hedeflerimize ulaşmada önemli bir araç olarak gördüğümüz ortak tartışma ve eylem platformları yaratma düşüncesine uygun olarak, GÖK'ü oluşturan platform içerisinde başından itibaren yer aldık. Burada (saflarımızda da farklı değerlendirmelere yol açabilen) bağımsız politik mücadele ve hedeflerimizin gerçekleştirilmesi asli görevinin önemini ve yerini açma gereği duymuyoruz. Tüm ideolojik-politik-örgütsel hedeflerimize ulaşmanın önündeki engellerin en güçlü çözücüsü ve yol açıcısı olarak değerlendiriyoruz bağımsız politik faaliyeti.

Fakat sermayenin azgın saldırılarına hedef olan, örgütlenmesinin ve birlikte hareket etmesinin önü sürekli tıkanmaya çalışılan öğrenci gençlik kesiminde, öğrenci derneklerinin yanısıra bu tür siyasal platformlara ihtiyaç vardır.

Öğrenci hareketinde yaşanan gerileme ve tıkanmanın bugün kendini herşeyi ile ortaya koyduğu bir dönemde, devrimci öğrenci hareketinin sorunları hakkında açıklığa kavuşmadan kitlesel öğrenci hareketinin tartışılamayacağı, dahası yaratılamayacağı açıktır. Özellikle bugün kitlesel bir hareketliliğin olmadığı koşullarda, devrimci gençlik örgütlenmeleri, kitle dışılıkları karşısında bu kez kendi örgütsel tabanlarını genel kitle yerine koymaya çalışmaktadırlar. Düzenin çok yönlü ve sistemli politik saldırıları ve yoğun terörünün etkisi, belli bir dönem için öğrenci gençliğin genel kitlesi üzerinde etkili olmaya devam edecektir. Ne var ki, bu sürekli ve sistemli saldırıya karşı koymada asgari bir başarı ortaya konulmadığı takdirde, yaşanılan tasfiyeci süreç ve gençlik kesimindeki erozyon giderek hızlanacaktır.

Bugün devrimci-demokrasinin değişik kesimleri tarafından farklı görünüm ve keskin ifadeler üzerinden ortaya konulsa da, gerçekte pratik-politikada temel alınan ve burjuva-demokratik çerçevenin sınırlarını aşamayan „özerk-demokratik üniversite" programıdır. Bu yazının hedefi bir program tartışması olmamakla birlikte, onun dışında da değildir.

Bu dönem iyice açığa çıkan, „öğrenci örgütlerinin çalışmalarını yönelteceği temel, öğrencilerin öğrenci olmaktan kaynaklanan sorunlarıdır" reformist-liberal vaazı, „öğrenci derneklerine!" şiarıyla birleştirilerek ortaya atılmaktadır. Öğrenci derneklerine çağrısını biz de yapıyoruz; fakat burada sorun bunun nasıl ele alındığı ve ne için kullanıldığıdır. Kimileri bulanıklaştırarak akademizmlerini gizlemek için kullanırken, kimileri de kaba bir biçimde yapmaktadırlar aynı şeyi. Biz bu çağrıyı genel öğrenci kitlesinden olabildiğince geniş bir kesimi derneklere çekmek için kullanırken, bunun sadece bu çağrıyla gerçekleşmeyeceğini biliyoruz. Düzenin çok yönlü saldırılarının başarısının yanısıra, küçükburjuva devrimciliğinin tutarsızlığının ve hatalarının bundaki önemli yerini gözetiyor, buna göre hareket ediyoruz.

GÖK zemininde kullanılan ifadelere yüzeysel bir bakışla bile elde edilecek verilerle bu kaba akademizmi rahatlıkla gösterebiliriz.

„Akademik sorunlara ilgisizlik öğrenci gençliği bugüne getirdi, bizleri kısırlaştırdı. Öğrenci gençlik hareketliliğini geliştirecek olan akademik-demokratik, özerk-bilimsel üniversite mücadelesidir. Öğrenci gençlik kitleselliğini ancak böyle geliştirir." Bu görüşü Genç Komünistler Birliği (GKB) savunuyor. Tarafımızdan yöneltilen eleştiriler sonrasında, „politik sorunların da işlenmesi gerektiği" ile bu tamamlanmaya çalışılsa da, yukarıdaki sözler, kitlesel hareketliliği yaratmada temel alınanın ne olduğu konusunda yeterli bir fikir vermektedir.

„Dernekler marjinalleşme tehlikesiyle yüzyüzedir. Önce öğrenci dernekleri kendi gelişim sürecini temel almak zorundadır." (Dev-Genç). Arkasından ise kitle dışı, kapalı devre eylemliliklerin ileri biçimi olan „devrimci şiddeti artırma hedefinden kalkılarak oluşturulması gerektiği" ifadesiyle, küçük-burjuva devrimciliğin doğasında var olan eklektizm sergilenebilmektedir.

Aynı eğilim DGD (Dev-Genç Direniş) de yankısını daha öncesinde bulmuştu. Gençlikteki tıkanmanın önünü açacak olan iki öneriden biri olarak sunulan (ve gençliğin tarihsel mücadele sürecinin uluslararası deneyimlerinden çıkarıldığı ileri sürülen!) „polisi taciz saldırıları" örneği de aynı mantığın ürünüdür. DGD, tek yakalanan polise saldırıp kafası-kolunu kırarak, polisin devrimcileri ayıramayarak geniş kitleye saldırmasını ve bu geniş kitlelerin de polise karşı koyarak mücadeleye çekilmesinin sağlanacağı savını ileri sürüyordu. „Kitleselleşmeyi sağlama" adına ortaya sürülene bakılarak, sahip olunan ideolojik muhteva konusunda genel anlamda bir sonuca varmak mümkündür.

Kitle dışılığın bir başka örneğini Devrimci Proleter Gençlik (DPG), Ekim ayı sonunda „harçlara ve yemek zamlara duyulan tepki" üzerine oturtmaya çalıştığı ve 3 gün içinde dikkate değer hiç bir kitle çalışması yapılmaksızın ilan ettiği yemek boykotu ile gösterdi. Bu öneri GÖK zemininde tartışılmış, tüm gruplar tarafından önerilen biçimiyle başarıya ulaşmasının mümkün olmadığı sonucuna varılarak geri çevrilmişti. DPG, kitlenin tepkisini ileriye çıkarıp örgütlemek hedefi yerine, verili tepki düzeyi sınırları içinde kalan, hatta onu dahi yakalayamayan bu boykotla, grupçu kaygıları için yola çıktığı pratiklerine bir yenisini daha eklemiş oldu.

6 Kasım Boykotu: İlkesizlik ve uzlaşma

Devrimci Gençlik, Kasım '92 sayısında, 6 Kasım boykotu ile ilgili ve bizi hedeflediği yazıda; „... *önerdikleri klasik ajitasyon-propaganda (afiş, bildiri, vb.) çalışmalarıyla kitleyi politize etme düşüncesi, kitlelerin bile çok gerisinde kalmış eylemsizlik teorileridir"* (s.4) diyerek, kitle çalışmasından ne anladığını, daha doğrusu pek bir şey anlamadığını göstermiştir. Savunduğumuz kitle çalışması yön-

temleri, bu grup tarafından, *„düzen kitle nezdinde yeterince teşhir olmuştur, kitle harekete geçmek için öncüsünü bekliyor"* ile karşılanmıştır. Yeri gelmişken, GÖK zemininde hayli uzun süre tartışılan ve genel olarak bakışımızı ortaya koyduğumuz bir konu olan 6 Kasım genel boykotu hakkında, Dev-Genç, nedense merkezi açıklamalarımız yerine 1 Kasım'ın hemen öncesinde düzenlenen (GÖK olarak) panelde EGK saflarındaki bir arkadaşın konuşmasını çarpıtarak kullanma ihtiyacını duymuştur! Kasım '92 tarihli aynı sayıda bu şöyle aktarılıyor: *„Boykotun nesnel koşullarının olmadığını söyleyen Ekim dergisi çevresine sormak gerek, nesnel koşulları yaratmak için ne yapmışlardı da, öğrenci gençlik bunu duymamıştı?"* Şunu belirtelim; biz açıklamalarımızda öğrenci gençliğin verili bilinç ve örgütlülük düzeyinin "genel boykot" gibi en ileri silahı kullanmaya uygun olmadığını belirttik. DPG ve Dev-Genç'in grupçuluk ve sekterliklerinin yumaklanıp cisimleştiği aynı panelde, bu konudaki merkezi düşüncelerimizi açtık. Ama insan böylesine zorladığında, kendi çıkarları için kullanmak için sepkülasyon/polemik alanı bulur yaratır. Aslında **„nesnel koşulları yaratmak için ne yaptınız"** sorusuyla Dev-Genç nasıl bir nesnellik kavrayışına sahip olduğunu yeterli açıklıkta göstermiştir.

6 Kasım Genel Boykotu önerisi karşısında, MG (Militan Gençlik), başlangıçta gerçekleşmesi mümkün olmayan öneri olduğu değerlendirmesinde bulundu. İki gün içinde ise temsilcisini değiştirerek boykota katılma kararını açıkladı. DSGH ise, 6 Kasım için değil de, boykot doğrultusunda çalışmalar içinde yer alacaklarını ifade ederek, bir hafta öncesinden genel boykotun başarıya ulaşıp ulaşamayacağını öngörememiş ve her iki durumda da vaziyeti kurtarma yolunu seçmiştir. Olur ya başarıya ulaşırsa, 10 Nisan'ların ünlü boykotçusu nasıl dışında kalır! Boykot çalışması içinde yer alarak dışında kalmaktan; kesin tarih belirtmekten kaçmarak da içinde yer almaktan kurtulmuş olacaktı!

Bu yılki 6 Kasım Genel Boykotu tam bir ilkesizlik ve bu zemin üzerinde yaşanan uzlaşma ile „gerçekleşti". Boykot önerisi getiren Dev-Genç, öğrenci gençliğin okullarına gelerek genel boykotu sahiplenmesinin mümkün olmadığını, bunun için okullara gelinmemesi çağrısıyla pasif boykot hedeflediklerini açıkladı. Bu düşünce tarafımızdan yoğun bir eleştiriye tabi tutuldu. Genel boykot gibi bir eylemin doğasında pasifliğin barınmasının mümkün olmadığı, bunun kendileri tarafından giderek süreğenlik kazanan çelişik ve kolaycı bir eğilime dönüştüğü noktasında eleştirdik ve Genel Boykotun örgütlenmesi koşullarında öne sürülen her öneri biçimine ilişkin düşüncelerimizi ortaya koyduk. Daha sonra boykot çalışmasına katılan DGP, MG, GKB, DGH, boykot günü okullara gelinmesi gerektiğini, çağrının bu yönde yapılacağını açıkladılar ve tersi durumda eylemin gerçekleştirilmemesinin daha doğru olacağını belirttiler. Bunun üzerine Dev-Genç'in, biz okula gelmeyin demeyeceğiz (tabi ki gelin de!) açıklamasını yapmasıyla anlaşmış oldular „Anlaşma"nın kendisindeki ilkesizlik, çalışmanın kendisindeki kayıtsızlık ve kolaycılıkla birlikte grupçulukla son sınırına vardırıldı.

Boykot, okula gelmeyen kitlenin oranı gözetilerek değerlendirildiğinde dahi, tam bir başarısızlıkla sonuçlandı. „Genel boykot" değerlendirmesinin yapıldığı o koca dergi sayfalarına gelince!.. Kof, dayanaksız sonuçlar çıkarma alışkanlığından birşey kaybedilmediği ortaya çıkıyor. '80 sonrası polis işgalinden hiç kurtulamamış üniversitelerin o gün daha yoğun denetime alınması, Dev-Genç tarafından bir Genel Boykotun başarısı için yeter görülmüştür! Aynı biçimde DPG boykota başarılmadık birşey bıraktırmamıştır! MG değerlendirmesinin gerçek dışılığı hepsine bedel! Gruplar arasında boykotun „kazanımlarını" paylaşmada yitirilen düzey ise en kötüsü.

GÖK gündeminde tutmak, yaygın ve etkin çalışmalar gerçekleştirmek için ısrarla üzerinde durduğumuz Kürt sorunu ve devlet terörü konularında, fakat özellikle Kürt sorununda gençlik örgütleri nezdinde kafalar bir hayli karışıktır.

„Böyle bir dönemde öğrenci derneklerinde Kürt sorunu konulu kampanyayı doğru bulmuyoruz", diyor Dev-Genç. Bu Dev-Genç tarafından dile getirilmiş olsa da aslında genelin ortaklaştığı bir zemindir. Kürtlere uygulanan katliamlar üzerinden sömürgeci devleti teşhir etmek ve Kürt ulusunun haklı mücadelesine destek vermek gerektiği, Kürt öğrencilerin gençlik mücadelesine çekilmesinin ancak böyle mümkün olacağı yönündeki düşüncelerimiz, genel planda doğru olarak görülse de, iş somut adım atmaya gelince ağırlıklı olarak desteksiz bırakılmaktadır. Bu sonuca yol açan sebeplerden birincisi; yaşanan tıkanıklığın akademizm zemininden kalkılarak aşılabileceği, gençliğin toplumsal-siyasal sorunlara ilgisiz olduğu düşüncesidir. İkincisi ise tüm toplumsal kesimlerde olduğu gibi öğrenci gençlik üzerinde de etkili olan şovenizm ve zayıf olan gen-

(Devamı s.12'de)

Örgütle her alanda bütünleşmiş bir MYO

Bir adım daha ileri!

Ekim hedeflendiği gibi 15 günlük bir periyodla çıkmaktadır artık. Yeni dönemde atılan bu önemli adım yalnızca daha sık yayınlanan bir gazete değil, öncelikle daha doyurucu, daha işlevli bir MYO anlamına gelmektedir.

Her alanda yaşanan örgütsel yenilenme ve silkinme yankısını ilk önce *Ekim*'de bulmuştur. MYO bununla yetinmek şöyle dursun, aksine ilk başarıyı daha iddialı, daha güçlü atılımlarla birleştirmelidir. Bu ise herşeyden önce MYO ile örgüt arasında tam bir işbirliği ile mümkündür.

Gerektiği gibi okunup incelenmeyen bir *Ekim*, işlevini yerine getiremeyen bir MYO demektir!

Gazetemiz hala gereken titizlikle okunmamakta, yeterince incelenmemektedir. Özellikle son 3 aydır izlenen belgesel yayın, tek tek kadroların ve bir bütün olarak örgütün ideolojik eğitimi ve ideolojik birliğinin derinleştirilmesi açısından önemli bir olanak sunmaktadır. Ancak bu olanak bugüne kadar hem yeterince bilince çıkarılmamış, hem de yeterince değerlendirilmemiştir. Kimi yoldaşlar „biz bunları daha önceden okumuştuk" mantığından hareketle belgesel yayına ilgisiz durabiliyorlar. Oysa tekrar tekrar incelenmesi, üzerinde düşünülmesi, ders ve deneyimlerinin içselleştirilmesi gereken geçmiş süreç yeterince bilince çıkarılamazsa önümüzdeki dönemde benzer sorunlarla karşılaşmamız içten bile değildir.

İster belgesel yayınlarda ister diğer makalelerde olsun, *Ekim*'de işlenen her sorun bu hareketin gündemine girmiş demektir! MYO üzerinden örgütte canlı ve eğitici bir tartışmanın yürütülebilmesi için örgüt gazetede işlenen temel konuları önüne koymalı, organlarda tartışmalıdır. İdeolojik eğitime hizmet eden ilerletici ve derinlemesine bir tartışma ortamının kurulması temelde bir önderlik sorunu olsa da, her komünist militanın MYO'yu titizlikle okumasına dolaysız biçimde bağlıdır.

Komünist bir militanın gazetesini gereken özenle incelememesi, okumaya vakit ayırmaması, temel ve ciddi bir zaaftır. Unutulmamalıdır ki, savsaklanan örgütsel bir görevin anlamı ne ise, MYO'nun üstün körü okunmasının anlamı da odur.

Yeni bir atılım içine girdiğimiz bu dönemde *Ekim*'in okunması, örgütte, organlarda tartışılması her zamankinden daha büyük önem taşımaktadır. Merkezi direktifler, politik perspektifler, taktik açılımlar vb. gibi önderlik fonksiyonları (diğer araçların yanısıra) öncelikle MYO üzerinden örgüte yansıyacaktır. Örgüt ve kadrolar bunları en dikkatli bir tarzda özümsenmelidirler. Örgütün kendisine sunulan teorik, politik ve taktik perspektifler ışığında yeniden düzenlenmesi önemli ölçüde buna bağlıdır.

Ekim'in bilinçli bir tarzda beslenmesi

Olağanüstü Konferans sonrası dönemde gazetemize yoğun bir mektup ve yazı akışı olmuştur. Yalnızca kadrolar değil, taraftarlar, sempatizanlar ve bizi tanıyan işçiler, emekçiler de değişik konularda düşüncelerini *Ekim*'e aktardılar. MYO'muza gelen çeşit çeşit yazılardan önemli bir bölümü yayınlanabildi. Diğer bazı yazılar ise başta yer darlığı olmak üzere, değişik nedenlerden dolayı gazetemiz sayfalarında yer almadı.

Kuşkusuz ki *Ekim*'e ulaşan her mektup, her rapor, her haber özel bir ilgi ile karşılanmakta, özel bir değere sahip olmaktadır. Yayınlansın yayınlanmasın iletilen tüm yorum, düşünce ve bilgiler gazetemizi besleyen önemli ve vazgeçilmez katkılardır. Ancak önümüzde, örgütten, taraftar çeperinden ve kitle çevremizden gelen katkıları daha bilinçli, daha sistemli ve daha işlevli hale getirmek gibi önemli bir sorun durmaktadır.

Ekim'in yeni periyodu gözönünde alındığında, gazeteye gelen katkıların belli bir düzene oturması daha da yakıcı olmaktadır. MYO'ya katkılarımızı yaparken öncelikle dikkat etmemiz gereken başlıca noktalardan bazıları şunlardır:

1) Yazıların gerektiğinden uzun olmaması.

Gazetemiz Olağanüstü konferansımızı izleyen özel belgesel yayınından dolayı bir süredir sayfa

sayısı itibariyle illegal bir yayın için fazlasıyla hantaldı. Bugün bu özel yayın son bulmuştur ve sayfa sayısından gelen bu ağırlığı gidermek sorunuyla karşı karşıyayız. Bundan böyle *Ekim* 32 sayfayı aşmamaya özen gösterecek ve ilerde başka araçların da devreye girmesine bağlı olarak bunu daha da düşürecektir. Bu nedenle şu andan itibaren özellikle yayınlanmaya yönelik olarak kaleme alınan yazılar mümkün olduğunca kısa tutulmalıdır. Bir çok sorunu aynı yazıya sıkıştırmak yerine, tek bir sorun üzerinde yoğunlaşan yazıların yazılması yoluna gidilmelidir. Birbiriyle bağlantılı belli başlı sorunlar işlenmek istendiğinde tercih edilmesi gereken yöntem, blok yazılardan ziyade birbirini tamamlayan dizi yazılar olmalıdır.

Kısa yazının avantajı yalnızca az yer tutmasında değil, mesajını daha dolaysız, daha yalın vermesindedir. Kısa bir yazı, zayıf içerikli bir yazı ile karıştırılmamalıdır. Aksine kısa bir yazıda içerik yoğunlaştırılmıştır. Kısa yazı gereksiz yan ayrıntılarından arındırılmış ama sorunun özüne derinlemesine nüfuz eden yazıdır.

2) Siyasal habercilik ve atılması gereken adımlar.

Olağanüstü Konferans döneminden sonra gazetemize ulaşan yazılar büyük ağırlığıyla hareketimizin geçmiş sorunları ve özelde de tasfiyecilik üzerinde yoğunlaşmaktadır. Hareketimiz kadro, militan ve taraftar çeperinin duyarlılığını, hasasiyetini gösteren bu durum son derece doğal ve olumludur. Ancak yeni bir atılım dönemi başlatmış bulunuyoruz. Bu atılım özellikle örgütsel ve politika pratiği alanında gerçekleşmek zorundadır. *Ekim*, geçmiş sorunları bilince çıkarmak gibi önemli bir görevi üstlenmenin yanısıra hareketimizin başlatmış olduğu örgütsel-politik atılımı dolaysız olarak yansıtmak zorundadır.

Gazetemize herşeyden önce müdahale etmemiz gereken ve müdahale etmekte olduğumuz politik gelişmeler yansımalıdır. Tüm örgüt, organlar, birimler ve tek tek kadrolar öncelikle kendi alanındaki belli başlı politik gelişmeleri MYO'ya yansıtmalı, gelişme ile ilgili yorumlarını iletmelidirler.

Siyasal habercilik henüz son derece zayıf olduğumuz bir alandır. Sınıf hareketliliği ile ilgili gelişmeleri burjuva basınından izlemek zorunluluğunu süreç içinde ortadan kaldırmak, gazete olarak gerçekten devrimci bir alternatif haline gelmek, siyasal habercilik alanında önemli gelişmeler kaydetmekle dolaysız bağlantılıdır. Her örgüt birimi, her komünist militan, her *Ekim* okuru faaliyet gösterdiği ve bulunduğu alan ile ilgili tüm gelişmeleri, yorumlarıyla birlikte MYO'ya aktarmayı bir alışkanlık haline getirmelidir.

Hangi fabrikada hangi kıpırdanışlar var ve neden? Sendika bürokrasisi bugün hangi taktiğin peşinde koşmaktadır? Sermaye A fabrikasında tensikat saldırısına mı hazırlanıyor, buna karşı ne yapılabilinir? B fabrikasında sendika bürokrasisi işçileri satmak girişiminde mi bulunuyor? vb. vb... Bu tür haberleri bilgilendirme amacıyla kaleme alabileceğimiz gibi, temel politik-taktik perspektiflerimiz ışığında kendi yorumlarımız ile de birleştirebiliriz. İşçi ilişkilerimizi, okur ilişkilerimizi kendi alanları ile ilgili gelişmeleri gazetemize aktarmaları konusunda özellikle teşvik etmeliyiz.

Ekim ihtilalci bir hareketin gazetesidir; dili ve üslubu bu niteliğini güçlü bir biçimde yansıtmalıdır

İhtilalci politika pratiğinde ve örgütsel alanda önümüze koyduğumuz atılım tüm yönleriyle *Ekim*'e yansımalıdır, *Ekim*'den yansıtılmalıdır. Bu proleter-sosyalist ruhun, ihtilalci iddianın ve militan coşkunun yazılarımıza, kalemimize sinmesi anlamına gelmektedir.

Düne kadar düşünen devrimci tipi önplana çıkarıldıysa, bugünden sonra düşünen ama savaşan militan tipi önplana çıkmalıdır. EKİM komünist militanlarının savaşçı ruhunu MYO aracılığıyla da beslemelidir. Kuşkusuz bu herşeyden önce bir içerik sorunudur. Ancak yazının içeriği ile üslubu bir bütünlük taşıyabilmelidir. Özellikle teorik yükü hafiflemiş, 15 günlük periyoduyla daha güncel ve siyasallaşmış bir gazetede, militan ve coşkun bir üslup daha büyük bir önem taşımaktadır. Devrimci basından sıkça izlenebilen kuru bir ajitasyona değil, fakat ihtilalci içeriğini tüm yalınlığıyla yansıtan tok, sade ve coşkulu bir dile kavuşmak özel bir çaba ve irade sorunudur.

Başta redaksiyon ve MYO olmak üzere tüm muhabir ve yazar yoldaşlarımız önümüzdeki dönemde *Ekim*'e daha militan, ihtilalci ve coşkulu bir dil ve uslüp kazandırmak için özel bir çaba harcamalıdırlar.

Kapitalist dünya ekonomisinde
Derinleşen bunalım ve kızışan rekabet

Kapitalist dünya ekonomisi son 30 yılın en genel ve derin bunalımını yaşıyor. '80-82'de geçirdiği sarsıntıdan sonra göreceli de olsa bir gelişme gösterdi. Fakat bu uzun sürmedi. Kuzey Amerika, Japonya, Batı Almanya ve diğer AET ülkelerinde '86-87'li yıllarda sanayi üretiminde ortaya çıkan hızlı gerileme ve borsa bunalımı yeni bir genel krizin işaretlerini veriyordu. Fakat bu durum da kısa süren bir resesyonla sınırlı kaldı. Ve bunu izleyen göreceli bir konjonktürel gelişme yaşandı. İki Almanya'nın birleşmesi tam da bu döneme denk geldi.

'90'yılından itibaren bütün kapitalist ekonomiler genel bir bunalımın içine girdi. Süren bu bunalım bütün emperyalist merkezleri pençesine almış bulunuyor. Bu bunalım bazı özgünlükleri olan Almanya'yı ise 1991'den itibaren etkisine aldı.

Alman kapitalizmi 1968'den bu yana aşırı üretim bunalımının en ağır dönemini yaşıyor. '92'nin ortasından itibaren sanayi yatırımlarında mutlak bir gerileme sözkonusu ve bu süreç '93'de de devam edecek. Bu genel gelişme tek tek sanayi sektörlerinin yaşadığı derin bunalımla tamamlanıyor.

Alman ekonomisinin "üstün mentalitesini" sembolize eden makina üretimi, dünya pazarındaki konumunu ancak ardarda yaşanan iflaslar ve onun sonucu olarak ortaya çıkan birleşmelerle korumaya çalışıyor.

Aynı süreç Alman ekonomisinin "ikinci mucizesi" sayılan otomobil sanayiinde yaşanıyor. Volkswagen '93'ün başında 1 milyar DM zararla en büyük kaybını kaydetti. Mercedes-Benz ve Ford daha '92 yılında kırmızı sayıları yazmak zorunda kaldılar. Bu gelişmeler AET'in kilit sektörünü oluşturan otomobil sanayiindeki krizin henüz başlangıcı. Zira daha şimdiden Avrupa'da üretim yapan on adet Japon otomobil işletmesi bulunuyor. Bu işletmeler yalnızca '93-95 yılları arasında otomobil üretimini üç katına çıkartmayı planlamış durumda. Bu gelişmeler tekeller arası rekabetin sertleşeceğine ve iflasların yaşanacağına işaret ediyor. Sadece '93 yılında otomobil sanayiinde 50 bin işyeri kapatılıyor ve bu sayının önümüzdeki yıllarda 200 bine ulaşacağı şimdiden belirtiliyor.

Benzer gelişmeler çelik ve maden sanayiinde yaşanıyor. Krupp Mart ayında '87-88 işçi direnişinin sembolü haline gelen Reinhausen bölgesindeki çelik üretimine son vererek ocakları kapatacağını bildirdi. Diğer yandan Doğu Almanya'da çelik üretiminin merkezi olan Eisenhüttenstadt tam bir tasfiye ile karşı karşıya. Çelik ve maden sanayiinde işyerini kaybeden işçi sayısı 100 binin üzerindedir. Üstelik işçi sınıfının en örgütlü kesimini oluşturmaktadır maden ve çelik işçileri.

Bu gelişmeler artan iflaslar ve yeni işsizliklerle sürüyor. 1992'de iflas eden işletme sayısı %16,4 ile rekor düzeye ulaştı. Doğu Almanya'da ise bunun üç katına ulaşmış bulunuyor. Genel hesaplamalara göre 30 milyar DM ile Alman ekonomisi tarihinin en büyük zararını yaşıyor.

Bunalım tüm kapitalist ülkeleri karşılıklı olarak etkilemektedir. '93 başında AET'de sanayi üretimi bir yıl öncesine göre %3,7, Japonya'da ise %7,6 oranında düşmüştür. Japonya hükümeti ekonomik bunalımı hafifletmek amacıyla 13,2 milyar Yen'i piyasaya süreceğini açıkladı.

1992 ortalarında Avrupa Birliği'nde yaşanan para krizi son derece önemli bir problem haline geldi. Avrupa para birimi kafalarda yaşayan bir faraziyeden öteye gitmedi. Zira resmi finans politikaları, uluslararası planda faaliyet gösteren tekellerin para ticaretinin karşısında etkili olamıyor.

Öte yandan özellikle DM ile Fransız Frangı korunuyor. Bu olgu politik bir gerçekliğin dışa vurumu. Alman burjuvazisi rekabette tek güç olma çabasını ortaya koyarken politik ve askeri imkanlarını da riske sokmak istemiyor ve bu bakımdan Fransa'yı en uygun müttefiki olarak görüyor. Dış politik yönelimi sözkonusu olduğunda Avrupa Birliği projesini riske sokmayı göze alabiliyor. Maastrich kararları bağlayıcılığı olmayan birer iyiniyet açıklamaları olarak kalmaya devam ediyor. Önemli tekelci kurumların (Bundesbank gibi) politik ve ekonomik birliği sağlanmış tek bir Avrupa amacını bir yana bıraktıkları görülüyor. Bunun yerine iki

büyüğün (Bonn-Paris) müziğine uygun dans eden bir Avrupa isteniyor. Bunlar, öngörülen Avrupa Birliği'nin yalnızca Almanya'nın tutumundan dolayı çıkınaza girdiği anlamına gelmiyor. İtalya'daki devlet bunalımı, Danimarka'da Maastrich referandumunun "Hayır" ile sonuçlanması, İsviçre'de Avrupa Ekonomik Sahasına "Hayır" kampanyası, Belçika'da tek ulusal devletin bölünme tehlikesi, Avrupa içi gümrük önlemleri vb. etkenler bu süreçte rol oynamaktadır.

Bu durum leninist emperyalist teorisinin yeniden yeniden doğrulanmasını ifade ediyor. Avrupa Birliği ile ultra-emperyalizmin gerçekleştiği, emperyalist ülkelerin ahengli bir şekilde bütünleşebilecekleri, tekellerin artık saldırgan karakterini yitirdiği vb. teorilerinin açık iflasıdır yaşananlar.

Ayrıca Alman sermayesi Avrupa Birliği'nin sınırlarına sığmamakta, Doğu Avrupa ülkelerinde önemli bir güç haline gelmektedir. Örneğin Siemens ve Volkswagen'in Çek Cumhuriyeti ile Slovakya'ya yaptığı yatırımlar Doğu Almanya'ya yaptığı yatırımların çok çok üstündedir ve Çekoslovakya'nın bölünmesinde Alman tekellerinin önemli bir rol oynamışlardır. Ayrıca Avusturya tekellerinin Macaristan, Slovenya ve Çek Cumhuriyetlerindeki yatırımları Alman tekellerinin ve finans kurumlarının Avusturya ekonomisi üzerindeki etkisinden bağımsız düşünülemez.

R. GENÇ

Almanya'da işçi eylemleri yaygınlaşıyor

Alman burjuvazisi "sınıf barışı" dönemini geride bırakmış, işçi sınıfının kazanımlarına karşı genel bir saldırıya geçmiştir. Bu olgu emperyalist dünyanın genel bir gerçekliği haline geldi. Geçtiğimiz ay içinde istisnasız bütün kapitalist merkezlerde yüzbinlerce işçi ayaktaydı. İşçi eylemliliklerinin merkezi ise Avrupa emperyalizminin aynası Almanya idi.

Geçtiğimiz Şubat ve Mart aylarında ve içinde bulunduğumuz Nisan ayında Almanya, başta çelik ve otomobil sanayii olmak üzere bir çok kitlesel işçi eylemlerine sahne oldu.

Alman ekonomisinin içinde bulunduğu krizin devamı olarak, bir çok tekel, özellikle de çelik, metal ve otomobil tekelleri bir biri ardına kitlesel işçi çıkarma, kısa çalışma uygulamasına geçme ya da belli bazı işletmelerini kapatma kararları aldıklarını açıkladılar ve uygulamaya başladılar.

Daimler Benz (Mercedes) işletmesi, geçtiğimiz yıl 18 bin kişiye çıkış vermişti ve bu yıl için de 14. 700 kişiye çıkış vereceğini açıkladı. Bosch firması Leinfelden, Reutlingen, Wernau, Schwieberdingen'deki işletmelerinde bu yıl içinde toplam 2264 işçinin işine son vermeyi planlıyor.

Krupp/Hoesch tekeli Rheinhausen'daki işletmesini kapatacağını ilan etti. Bundan Rheinhausen'da 2100 ve Dortmund'da 2400 işçi etkilenecektir. Stuttgart'ta Krupps'a bağlı gıda maddeleri makinaları üreten Werner & Pfleiderer firması bu yıl 600 işçiyi işten çıkartacaktır. Krupps ayrıca Siegen ve Hagen'deki tesislerini kapatılmasına karar verdi. Siemens başta Köln olmak üzere bazı bölgelerdeki işletmelerini kapatacağını uzun süre önce ilan etmişti.

Otomobil üreticisi firmalar (Opel, Ford vb. gibi) bazı birimlerinde kısa çalışma uygulamasına geçtiler ya da kendi isteğiyle işten çıkacak olan işçilere tazminat vermeyi vaad ederek işçi sayısını azaltmayı hedeflemektedir.

Çelik Birliği başkanı Vordran boşuna tehdit etmiyor. Dev boyutlardaki aşırı kapasiteyi ortadan kaldırmak için Avrupa'da 100 bin çelik işçisinin işine son verilmesi gerektiğini söylüyorlar.

Örnekler çoğaltılabilir. Almanya'da şimdi hiç bir çalışan yarınından emin değildir. Herkes her an işinden atılma korkusu içindedir. Bu da işçiler arasında büyük huzursuzluklara neden olmaktadır. Son aylarda yoğunlaşan işçi eylemleri bunun en çarpıcı göstergeleridir.

Çelik işçileri 24 Nisan '93'e „çelik eylemi günü"nde (Stahlaktionstag) Duisburg'da meydanları doldurdular. 11 Mart'ta 1500 Krupp-Hoesch çalışanı Rheinhausen'dan Bochum'a işletme yönetiminin oturumunu engellemek üzere geldiler ve işletme yönetimini protesto ettiler.

6 Nisan'da Henningsdorf'da çelik işletmesi, AEG ve diğer metal işletmeleri çalışanlarından oluşan 3500 kişi (emekliler, ev kadınları, işsizler ve gençler dahil toplam 7000 kişi) Berlin caddelerini saatlerce bloke ettiler. Baden Wüttemberg eyaletinde 10 binden

fazla Bosch çalışanı firma önünde sosyal hakların kısıtlanması, iş yerlerinin yokedilmesine karşı yürüyüş yaptı. Leuna'da Cracers (kimya tesisi) çalışanı 400 kişi işten çıkartılmalara karşı protesto gösterisinde bulundular. Krupp'un bir çok işletmesinde ise 1 Nisan günü işçiler 24 saatlik uyarı grevleri yaptılar.

İşçi eylemlerinin en görkemlisi ise 26 Mart Bonn eylemiydi. Bu dev gösteriye Almanya'nın her tarafından, Doğu ve Batıdaki tüm çelik işletmelerinden 100 bin çelik işçisi katıldı. „Doğuda ve Batıda işçi birliği!", „Eşit işe eşit ücret", İşyerleri mücadelesinde uluslararası dayanışma" pankartlarıyla yürüyen işçilerin bu muhteşem eylemini diğer iş kollarından işçiler, Fransa, İngiltere, Belçika ve Avusturya çelik işçileri sendikaları delegasyonları bizzat eyleme katılarak desteklediler.

Doğu Alman çelik, metal ve elektronik sanayisi işçileri de hareketli bu günlerde. Uyarı grevlerine, gösterilere, mitinglere binlerce işçi „eşit işe eşit ücret" talepleri ile katılıyorlar. Tüm tüketim mallarının Batıdaki fiyatlardan satılması, ama buna karşın işçi ücretlerinin Batıdakinin yarısı kadar olması bu işçileri öfkelendirmeye, sokaklara çıkmasına yetiyor. Metal işçileri sendikasının 1991'de yaptığı anlaşmaya göre Doğudaki işçi ücretlerinin %26 oranında artırılması öngörülmesine rağmen işverenlerin bu kararı uygulamaktan vazgeçmesi üzerine 1 Nisan'dan itibaren Doğunun bir çok kentinde gösteri, uyarı grevleri patlak verdi. Hattingen işçilerinin Berlin sokaklarını bloke etmesi, Rostok tersane işçilerinin eylemleri, Leipzig'teki daha önceki pazartesi eylemlerini anımsatan eylemleri bunlardan bir kaçı. 1 Nisan günü toplam 100 bin kişi uyarı grevlerine katıldı. 4-5 ve 6 Nisan'da da 50 binden fazla işçi grev yaptılar. 15 Nisan günü Doğu Almanya'daki gösteriye ise 90 bin metal işçisi katılmış, onu izleyen günde ise 20 bin işçinin katıldığı bir eylem düzenlenmiştir. 24 Nisan'da ise sendikaların çağrısı ile Almanya'nın belli merkezlerinde dev işçi gösterileri yapılacaktır. İşçiler arasında sermayenin bu saldırılarına genel grev ile cevap vermek eğilimi giderek gelişmektedir. Şimdiden Doğu Almanya'daki üç sendika örgütü bir genel grev oylaması için DGB'ye resmen başvurmuştur.

Son ayların bu işçi eylemlilikleri işçilerin kendilerine güvenlerini kazanmalarına yol açıyor. Tek bir işçi cephesi oluşmasına doğru gidiyor. Irkçılıkla, yabancı düşmanlığını körükleyerek, Doğu ve Batı arasındaki ücret eşitsizliğini kullanarak işçileri bölmeye çalışan Alman kapitalistleri umdukları başarıya kavuşamadılar. Kapitalizmin gerçek yüzünü işçiler böyle kriz dönemlerinde daha iyi anlayabiliyorlar. Mücadeleden başka bir yol olmadığını görüyorlar. Bonn'daki 100 bin kişilik gösteriye katılan Lünen'den bir işçi şunları söylüyor: *„Biz hepimiz kaynıyoruz, son derece öfkeliyiz. Her şeyden önce politikacılara ama aynı zamanda da işverenlere karşı öfkeliyiz... Gençliğe kesinlikle bir gelecek perspektifi sunulmuyor. Gençliğe şimdi ancak şunu tavsiye edebiliriz: 'Bu eylemlere katılın'..."* Mannesman firmasında çalışan bir başka işçi ise, *„Artık ekonomik sistem hakkında iyice bir düşünülmesi kanaatindeyim. Bugün her şey öylesine kabuklanmış ki... Ben konuşmaları, tartışmaları hep işyerleri üzerinde sürdüremem artık, şimdi bu sistemin iyi olup olmadığı sorusunu sormak zorundayım."*

İşçi sınıfının eylemleri tek tek sektörleri aşmıştır. Alman işçi sınıfının sermayeye karşı genel bir mücadelesine dönüşmesinin koşulları her geçen gün daha fazla olgunlaşmaktadır. Yüzbinlerle ifade edilen bu eylemlilikler işçi sınıfı ile Bonn Hükümetini karşı karşıya getirmekte, bu hareketin politikleşmesi için elverişli bir zemin yaratmaktadır.

Almanya açısından diğer bir önemli gelişme, Doğu ve Batı Alman işçilerinin ilk olarak ortak bir eylemlilik içine girmeleri ve tek bir sınıfın üyeleri olduklarını eylemleri ile ortaya koymuş olmalarıdır. Doğu Almanya'daki bazı işçiler 50 yıl sonra ilk kez bir grevin heyecanını ve coşkusunu yaşamaktadırlar.

Sonuç olarak Almanya'daki işçi eylemliliği sınıf mücadelesinin giderek sertleşeceğinin açık işaretlerini vermektedir. Alman işçi sınıfı hareketindeki bu gelişme büyük ihtimalle bütün bir Avrupa işçi sınıfı hareketini etkileyecek ve ona itilim kazandıracaktır.

Yaygınlık kazanan bu işçi eylemleri bazı önemli olguları ortaya koymaktadır. Bunalımın konjonktürel olmayıp kapitalist dünyayı derinden sarsan bir bunalıma dönüşmesiyle birlikte sosyalizmin varlık koşullarında ortaya atılan "sosyal devlet" propagandası artık bütün inandırıcılığını yitirmiştir. Burjuvazi işçi sınıfının tepkisini kanalize edebileceği olanakları yitirmektedir. Nitekim eylemlerin tek tek protestolar olmaktan çıkması ve genel kitlesel protestolara dönüşmesi son yılların önemli bir gelişmesidir.

Diğer yandan işçi sınıfının Avrupa genelindeki eylemlilikleri değişik ülkelerde aynı anda gündeme gelebilmekte, aynı maddi toplumsal koşullar dayanışmayı somut bir olgu haline getirmektedir. Mücadelenin enternasyonal karakteri giderek daha açık bir biçimde kendini ortaya koyacaktır.

vesilesiyle de göstermeyi ihmal etmediler.

Nitekim, 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlayacağını açıklayan sendika bürokratları, eklemeyi de unutmadılar: "1 Mayıs'ı ideolojik içeriğinden arındırmak için"!

1 Mayıs'ı ideolojik içeriğinden arındırmak! İşte sendika bürokratlarının ve düzenin her türden reformist uşağının 1 Mayıs politikaları, bu kısa ama net cümlecikte özetlenmektedir. Onlar 1 Mayıs'ı bir mücadele günü olmaktan çıkartıp ruhsuz bir "uzlaşma karnavalı"na dönüştürmek istemektedirler.

Bu ise bizlerin, komünist devrimcilerin 1 Mayıs'taki temel politik hedefimizi ortaya çıkarmaktadır. 1 Mayıs'ın "ideolojik içeriğine" uygun bir biçimde, bir kavga günü olarak kutlanması için mücadeleyi yükseltmek.

"1 Mayıs'ta Taksim'e!" şiarını yükseltelim

Sendika bürokratları bu yıl 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlamak amacıyla yasal miting için izin başvurusunda bulundular.

Taksim başvurusunun sınıf içinde bu yöndeki eğilimlerin güç kazanmasının bir göstergesi olduğu açık. Sendika bürokrasisi bu yöndeki eğilimleri dizginleyemediği ölçüde tıpkı mücadele gününün, 1 Mayıs'ın içini boşaltmaya çalıştığı gibi, mücadele alanı Taksim'in de içini boşaltmaya çalışmaktadır: Taksim'de, ama ideolojik bir içeriğe sahip olmadan!

Düzenin ise hala kararsız ve korkulu olduğu görülüyor. 1 Mayıs ve Taksim Alanı düzen açısından hala büyük bir korku kaynağıdır. Taksim Alanı hala onun zihninde, sosyalizme özlemin, kapitalizme nefretin haykırıldığı bir mücadele merkezidir. Düzen bu nedenledir ki sadakatlerinden hiç bir şüphe duymadığı sendika bürokratlarının Taksim başvurularını reddetmiştir.

"1 Mayıs'ta Taksim'e!" ajitasyonunu yaygınlaştırmak, ama bunu düzenin ve sendika bürokrasisinin teşhiriyle birleştirerek yürütmek, 1 Mayıs'ı mücadele günü olarak kutlama perspektifinin ayrılmaz bir parçasıdır. Bu ajitasyon, düzenin Taksim'e izin vermediği, sendika bürokrasisinin ise buna uysalca boyun eğdiği bugün, çok daha önemlidir.

Zira böylece, bu ajitasyon aracılığıyla, yalnızca sendika bürokrasisinin ikiyüzlülüğünü, ham ve korkak karakterini daha net bir biçimde teşhir imkanları kazanmış olmayacağız. Fakat aynı zamanda, "1 Mayıs'ta Taksim'e!" çağrısının uzlaşmaya karşı mücadele şiarı olduğunu da çok daha açık bir biçimde görülebilecektir.

"1 Mayıs'ta Taksim'e" şiarı, bugün için bir eylem çağrısı değil, bir ajitasyon sloganıdır. Bu şiarın bir eylem çağrısına dönüşüp dönüşmeyeceği bizzat mücadelenin alacağı seyre bağlıdır.

1 Mayıs'ın Taksim'de kutlanmaması bu çağrının önemini azaltmamalıdır. Tersine, biz her 1 Mayıs gösterisinde, "1 Mayıs Taksim'de kutlanmalıdır!" şiarını yükseltmeli, bu şiar üzerinden sendika bürokrasisinin uzlaşmacı, ikiyüzlü karakterini teşhir edebilmeliyiz.

Tüm gösterileri mücadele alanına çevirelim

1 Mayıs'ı tüm alanlarda mücadele gününe çevirmek; bu mücadele gününü sınıf hareketini politikleştirmek perspektifi doğrultusunda kullanabilmek... Gerek 1 Mayıs öncesi faaliyetlerde, gerekse gösterilerde, bize bu temel perspektif yol göstermelidir.

Unutmamalıyız ki, '93 1 Mayıs'ını kavga bayrağının daha da yükseltildiği bir güne çevirebilmek, ancak sınıf içinde daha kitlesel, daha militan ve politikleşmiş bir mücadele isteğini uyandırabilmemiz ölçüsünde mümkündür.

Bunu başarabilmek için, 1 Mayıs'ı, devlet terörüne, şovenizme, işsizliğe, taşeronlaştırmaya vb. karşı genel grev-genel direniş bayrağının yükseltildiği bir güne dönüştürmeye çalışmalıyız. Etkinliğimizi, 1 Mayıs meydanlarına bu bilinç ve kararlılık içinde taşıyabilmeliyiz.

Genel grev-genel direniş çağrısını, parti ve sosyalizm bayrağını yükseltmek için 1 Mayıs'ta görev başına!

- Devlet terörüne, şovenizme, işsizliğe, taşeronlaştırmaya karşı genel grev-genel direniş!

- 3 Ocak soytarılığı değil, militan genel grev!

- 1 Mayıs'ta Taksim'e!

- Yaşasın sosyalizm, yaşasın enternasyonalizm!

Sendika bürokratlarının ihanetlerini boşa çıkaralım!

1 Mayıs'ta kavgayı yükseltelim!

İşçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü 1 Mayıs yaklaşıyor. 1 Mayıs esin kaynağını Amerikalı işçilerin 8 saatlik işgünü talebiyle burjuvaziye karşı isyan bayrağını yükselttikleri 1 Mayıs 1886 tarihinden almaktadır. 1889'dan günümüze ise, I. Enternasyonal'in aldığı karar doğrultusunda tüm dünyada işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü olarak kutlanagelmektedir.

Ne var ki burjuvazi, kızıl bayrakların göklere yükseldiği, her türden baskı ve sömürüye, kapitalizme nefretlerin haykırıldığı bu kavga gününü, kendi sınıfsal çıkarları açısından her zaman için tehlikeli görmüştür. 1 Mayıs'ı etkisizleştirip boşa çıkarmak için her türlü provakasyon ve hileye başvurmuştur.

Yasaklar, provakasyonlar, katliamlar ve 1 Mayıs'ın "içini boşaltma" girişimleri burjuvazinin başvurduğu temel yöntemler olagelmiştir. Türkiye'nin güçsüz, çapsız, zavallı burjuvazisi ise 1 Mayıs'tan her zaman çok daha büyük bir korku duymuş, her 1 Mayıs'ı kanla boğmaya çalışmıştır. 1 Mayıs '77 onun katliamcı karakterinin en önemli belgelerinden biri olarak tarihe kaydedilmiştir.

Bu yıl da düzen 1 Mayıs'a kendi cephesinden hazırlıklı giriyor. Ve her zaman olduğu gibi bu yıl da sendika bürokrasisi onun en sadık müttefiki.

Türk-İş, Hak-İş ve DİSK'in palazlanmış yöneticileri, burjuvazinin bu tescilli uşakları, bu ihanet ve çıkar şebekeleri, bu yıl 1 Mayıs'ı Taksim Alanı'nda kutlayacaklarını açıkladılar. 1 Mayıs ve Taksim!.. İkisinden de burjuvazi derin bir korku duymaktadır ve ikisini de yasak çemberi ile boğmaya çalışmaktadır. Dolayısıyla ihanetçi sendika bürokratlarının bu kararı ilk başta şaşırtıcı ve cesaret örneği olarak görülebilir.

Yıllardır 1 Mayıs'ı ağızlarına almaktan dahi korkan, en fazla 1 Mayıs'ı kapalı ve dar salonlarda boğmaya çalışan bu hainler sürüsünün, 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlama kararı alması, kuşkusuz ki 1 Mayıs'ın mücadele ile kazandığı meşruiyetin sonucudur. Ne var ki onlar burjuvaziye ne denli sadık olduklarını 1 Mayıs

(Devamı s. 31'de)